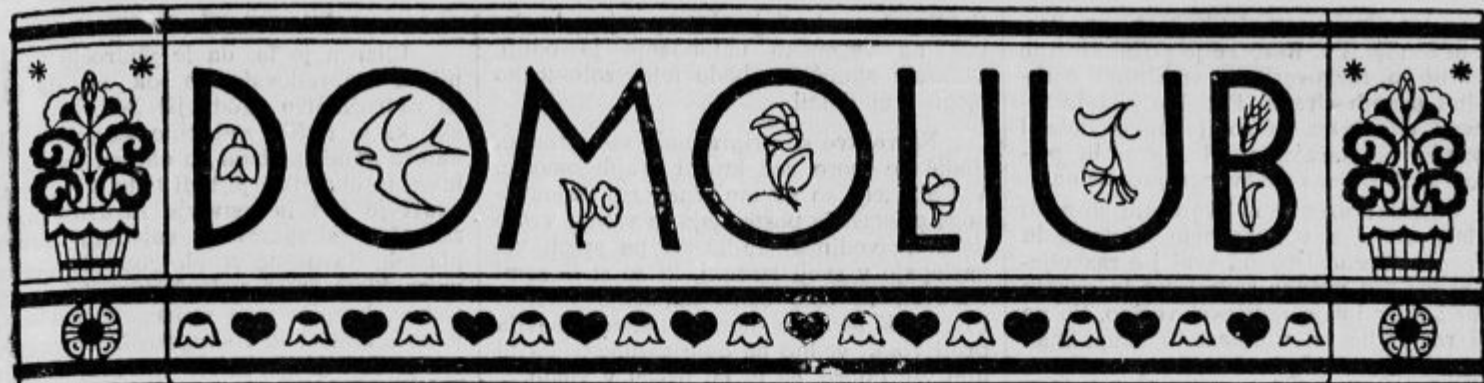

Glavno jugoslovanske kmetijske zveze. — Cena 38 Din za celo leto. — Za inozemstvo 60 Din. — Posla-
ma značilna številka 1 Din. — V insertnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din.

Ishaja vsake srede ob 6 zjutraj. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu „Domoljuba“, narodna,
reklamne in inserti pa Upravištvu „Domoljuba“ v Ljubljani, Kopitarjeva ulica šte. 6.

Držimo skupaj!

V četrtek dne 9. t. m. je bil občni zbor Zadružne zveze v Ljubljani. Vsak občni zbor naše Zadružne zveze je nov korak k razvoju našega združništva in nov dokaz, da vedno bolj raste v našem ljudstvu zavest, da mora držati skupaj.

Veliko je doseglo naše združništvo za našega preprostega človeka, zlasti pa za našega kmeta. Mirno lahko rečemo, da ga je predvsem rešilo oderuštva. Naučilo ga je dalje hraniti in dvignilo ga je gospodarsko, tako da stoji slovenski kmet daleč pred svojimi hrvatskim in srbskim brati na jugu. Na kak način so dosegle naše hranilnice in posojilnice in za njimi druge zadruge tolike uspehe?

Najprej s tem, da je združništvo v ljudstvu vzbujalo zavest skupnosti. Liberalizem, ki je od srede prejšnjega stoletja dalje silno vplival tudi na naše pokrajine, je skušal vse razdružiti. Bil je to nauk najgrše sebičnosti pod geslom: Vsak sam zase. Na ta način se mu je posrečilo, da so nekateri pač silno obogateli, šibkejši pa so ostali toliko bolj odvisni. Ta nauk liberalizma se je polagoma vgnezdil tudi pri nas. Zmiraj več je bilo sebične lakomnosti, vedno manj pa smisla za skupno delo. Po vseh krajih na Slovenskem so zrastle razni magnatje, bogataši, ki so postali pravi oderuhi našega kmeta. Odvisnost od teh oderuhov je bila tako silna, da so plačevali za denar obresti po 20 in še več odstotkov. Proti tem ljudskim pijavkam je nastopilo združništvo, vzpodbujalo k medsebojni pomoči in po nekaj desetletjih je oderuštvo v glavnem ponehalo. Obrestna mera pri nas je padla pred vojno na 6 odstotkov. Stari liberalci, kmetški oderuhi so se zaleteli v zaščito tako imenovanih »naprednih« strank. Ti zlagani »naprednjaki« so bili vedno in so še danes nasprotniki pravega združništva. Danes si nadevajo ime demokratov.

Drugo mogočno sredstvo, da so naše zadruge dosegle tolike uspehe, je bila velika požrtvovalnost prvih združnih delavcev. Ti niso iskali svojega lastnega dobička, delali so zastonj, res iz prave ljubezni do drugih. Zato so si pa tudi pridobili zaupanje širokih ljudskih krogov. Ta požrtvovalnost se je obne-
gla tudi po vojni. Kljub temu, da je obrestna mera v bankah in velikih mestnih po-

sojilnicah silno zrastle, je naše združništvo vzdržalo nizko obrestno mero, tako da je moglo kmetu pomagati z obrestmi, ki so pol nižje, kakor na Hrvatskem ali v Srbiji.

Kaj sledi iz tega?

Naše združništvo se je obneslo. Treba je le iti po isti poti naprej, po kateri smo doslej hodili in le še z večjo vnemo. Gojiti moramo vedno in povsod smisel za skupno delo in misel, da je treba za skupne stvari tudi kaj žrtvovati. Zato pa proč povsod s tistimi, ki iščejo pri vsakem delu samo svojega lastnega dobička. Pravi zadrugar mora znati storiti marsikaj tudi zastonj za sočlane v zadruzi. Kdor noče ničesar storiti za skupno stvar s požrtvovalnostjo, naj nikjer ne bo na čelu naši mzadragam.

Svoji k svojim!

Zlasti pa moramo vedno bolj gojiti misel, naj naši ljudje drže nasproti sovražnikom našega gibanja najkrepkeje skupaj. Liberalizem je rodil oderuštvo, je rodil sedanje demokrate. Kdor tem na en ali drug način pomaga, ta škoduje naši skupni stvari. Kmet, ki nosi denar radi enega ali dveh odstotkov višjih obresti svoje težko zaslužene dinarje v hranilnice, pri kateri gospodarijo demokrate, škodujejo sam sebi. S tem denarjem bogate drugi in s tem denarjem pletejo pogosto bič, ki potem pada po kmečkih hrbtih. Odtegnite denar malim kmetiskim hranilnicam, kje naj dobí kmet potem poceni denar? Isto velja na drugih poljih. Čemu naj bi nosili naše kmečki ljudje denar trgovcem, obrtnikom, ki verujejo samo v »Jutro« in »Domovino«? Ali se bomo kdaj naučili, da je trgovec in obrtnik odvisen od denarja svojih odjemalcev? Če noče z ljudstvom, naj gre. Kako bi skopneli razni demokratski sovražniki našega ljudstva v marsikaterem mestu, če bi bil kmet dovolj zaveden.

V naših ljudeh mora zato zrasti samozavest, zavest, da nekaj pomenimo, če skupaj držimo in v tem skupnem boju vztrajamo. To samozavest je treba gojiti tudi pri najmanjših dogodkih vsakdanjega življenja, da nikdar in nikjer ne bomo sami krivi, da se demokratska gospoda naravnost

norčuje iz našega kmeta in preprostega človeka sploh.

Vzgojiti moramo dalje v vseh ljudeh čut, da ljubijo, kar je naše. Kar spoznamo za svoje, to moramo podpirati, zagovarjati in braniti z vsemi silami. Veljati mora povsod: Kdor ni z nami, je proti nam. Tiste povojne šviga-švaga može spravite povsod s poti. V naše vrste mora taka disciplina, da bodo res imeli nasprotniki pred vsakim našim somišljenikom spoštovanje radi njegove odločnosti. Ali ni smešno, da se naš pristaš včasih v nasprotni družbi ne upa zagovarjati in braniti našega katoliškega gibanja. Torej več odločnosti!

Take odločnosti nas je učil ranjki dr. Krek, ko je napovedal staremu liberalizmu na Slovenskem najostrejši boj. Združništvo, katero prav posebno lahko imenuje Kreka za svojega očeta, je velik del posledic liberalizma že premagalo. Pod starim liberalnim imenom razni laži-naprednjaki niti nastopati več ne upajo. Naša naloga je, da pomedemo še z ostanki starega liberalizma, ki si danes nadevajo ime demokratov. Izvršili bomo to, če bomo znali držati skupaj in če bomo znali za skupno stvar odločno in vztrajno delati in, če treba žrtvovati.

Domača politika.

V Belgradu se zadnji teden ni zgodilo nič posebnega. Vlada ne more nikamor naprej, ker nobena stranka ni več z njo zadovoljna. Ministri pritiskajo na to, da bi se vršile nove volitve v narodno skupščino, toda doslej v tej zahtevi ni uspeha. Doba sedanje zbornice namreč ni še potekla, in vsled spora z Albanijo in Italijo sedaj ni primeren čas za volitve. Boj za in proti volitvam se nadaljuje.

Nj. Vel. kralj se mudi v Vrhnjački banji. Tam je sprejel v avdienci skoro vse važnejše politike. Pri njem je bil tudi načelnik SLS dr. A. Korošec in sicer en ves dan, dopoldne 3 ure, pri kosilu in popoldne. Listi so zelo veliko pisali o tej dolgi avdienci voditelja Slovencev. Nj. Vel. kraljica Marija se je vrnila iz kopališča, prestolonaslednik Peter pa že skoro teden dni biva na Bledu.

Jugoslovanski klub je zboroval pred četrtkom v Mariboru. Navzoči so bili

vsi poslanci razen obolelih dveh: gg. Klekla in Skulja. Dr. Korošec je podal obširno poročilo o razgovorih z vodilnimi osebnostmi drugih strank. Poročilo je bilo soglasno odobreno. Klub je nato določil smernice za izvajanje letošnjega in priprave prihodnjega državnega proračuna.

Oblasne uredbe in proračuni so našli hudega sodnika v finančnem ministru in državnem svetu. Državni svet je razveljavil skoro vse uredbe zagrebške in drugih oblasti, kjer imajo radičevci večino. So pa tudi res radičevci v oblastnih skupščinah sklepali o stvareh, o katerih po zakonu ne bi smeli. Finančni minister pa je razveljavil celo vrsto proračunov, ki so jih sklenile oblasti. Tudi slovenskim oblastem ni prizanesel. Proračun mariborske oblasti je sploh razveljavljen, proračun

ljubljske oblasti je sicer potrjen, le davek na vagonsko nakladanje je odbit. Oblastne skupščine bodo letos zelo težko mogle kaj delati.

Na volitve se pripravljajo vse stranke. Radič ne more več krotiti svojih množic. V Dalmaciji so se mu izneverili najodličnejši pristaši in postavljajo za volitve svojo listo. Vojvodinski radičevci pa sploh vsi nastopajo v svoji stranki, ki so si jo sami osnovali in zelo ostro napadajo Radiča. Pribičević hodi po shodih in silno zabavlja proti vladi, vedno pa daje razumeti, da bi bilo vse dobro, če bi on prišel v vlado.

Poslanec Sušnik se mudi v Belgradu in je imel razgovor z ministrskim predsednikom Vukičevićem ter maršalom dvora Damjanovičem.

Naše zadrugi napreduje.

Dne 9. t. m. je imela centrala naših zadrug, kmetijskih društev, hranilnic in posojilnic, Zadruga zveza v Ljubljani svojo glavno skupščino. Vodil jo je predsednik dr. Anton Korošec.

Skupščina je pokazala, da zadrugi napreduje, da se kmetijsko ljudstvo vedno krepkeje oprijemlje zadrug kot edine pomoči v sedanjem težavnem času za kmetijsko gospodarstvo.

Na skupščini je bivši kmetijski minister dr. Kulovec sporočil veselo novico, da se bodo letošnje jesen že začeli mlekarški tečaji v Škottji Loki.

V ostalem je stanje in delo naših zadrug najboljše podal ravnatelj Zadruga zveze dr. Basaj. Nekatere najvažnejše dele njegovega poročila prinašamo.

Polomi in zadrugi.

Leto 1926. je prineslo Sloveniji do tedaj nezasišane polome denarnih zavodov. Škoda, ki so jo ti polomi povzročili našemu gospodarstvu, je ogromna in se v vseh posledicah ne da še niti pregledati. Je težko in žalostno, kajti te rane, vsekane slovenskemu gospodarstvu, tudi v petih letih ne bodo še popolnoma zacelile in več kot stotomilijonsko izgubo ne bodo občutili le vlagatelji in delničarji zavodov, temveč celokupno slovensko gospodarstvo.

Troje pa je, kar moremo nasproti tem ogromnim izgubam zabeležiti kot dobiček. Naše zadrugi s polomi niso direktno prizadete, ker so se kljub vabilom s pretirano obrestno mero ogibale špekulacije in se držale na splošno zadrugo disciplino. Ravno tako pri polomih ni direktno prizadeto naše kmetijstvo, ker ima, hvala Bogu, za nalaganje svojih prihrankov kreditne zadrugi z neomejeno zavezo, pri katerih tudi vedno dobi za svoje gospodarstvo potrebni kredit. Tretjič pa moramo po vseh teh žalostnih izkušnjah pričakovati, da se je gospodarsko ozračje očistilo in da so si gotovi krogi končno dali s tem izpričevalo, koliko so solidni in koliko se jim sme zaupati. Te izkušnje pa jasno in glasno pričajo, da nudijo kreditne zadrugi z neomejeno zavezo, povezano med sabo še po zadrugi solidarnosti v močno enoto, naj-

višjo varnost za vloge in da vsled tega upravičeno zahtevajo ljudske prihranke v svojo upravo za ljudske korist.

Članstvo.

Število pri Zvezi včlanjenih zadrug je tekmo 1. 1926. naraslo od 497 na 518, torej za 21 zadrug. Na novo je pristopilo k Zvezi 37 zadrug in sicer 14 kreditnih, 7 mlekarških, 3 nabavne, 2 kmetijsko-strojni, 2 elektrarni, 2 vinarski, 1 živinorejska in 1 stavbinska zadruga. Prenehalo pa je članstvo 16 zadrug in sicer: 11 zadrugam radi likvidacije, 3 so izstopile, 2 pa sta bili izključeni. Med novimi članicami so najštevilnejše zastopane kreditne zadrugi (14), potem pa mlekarške zadrugi (7). Likvidacije pomenijo samo še formalni konec zadrug, ki so dejansko že poprej nehale delovati in so več ali manj časa obstojale samo na papirju. Je torej to trebljenje suhih vej iz zadrugnega drevesa.

Med 518 članicami je 296 kreditnih zadrug ali nad 57 procentov vseh članic. Skoro vse kreditne zadrugi zelo uspešno in solidno delujejo in radi tega uživajo pri ljudstvu splošno zaupanje. Za dokaz navedem le tri številke iz naše zadrugne statistike za 1. 1924., ki bi pa po statistiki za 1. 1926. dokazovale še jasneje.

Zadrugi, hrbtenica našega gospodarstva.

V 1. 1924. je znašal denarni promet kreditnih zadrug 1.366.292.000 Din, hranilne vloge kreditnih zadrug so v istem letu dosegle Din 316.153.000 in stanje posojil (gotovo pretežno za kmetijske potrebe) je bilo 134.616.000 Din. Z vsa pravico torej imenujemo kreditne zadrugi ne le hrbtenico našega zadrugištva, ampak tudi hrbtenico našega kmetijskega gospodarstva. Naše zadrugištvo je v svojem razvoju ostalo zvesto dr. Krekovemu programu, kakor ga je že 1. 1895. začrtal v črnih bukvah kmečkega stanu. »Denar je vse razdružil, pri denarju naj se torej zopet začne organizacija. Denarne zadrugi so pa tudi zato potrebne, ker je le v zvezi z njimi, ki lahko zadostijo potrebnemu kreditu, mogoč razvoj svobodnih gospodarskih zadrug.«

Bilanca zadrugištva.

Bilanca je ta, da je področje zadrugištva napredovalo in da so nastopili za zadrugištvo ugodnejši časi. Sila je tista, ki je rodila zadrugo skupnost. Sila, katera danes prihaja na našega kmeta, delavca in obrtnika, je tudi tista, ki zadrugo področje širi in ustvarja razumevanje za zadrugo skupnost v najširših ljudskih plasteh. Ravno ne vesele gospodarske razmere, ki so izven zadrugnih vrst še mnogo slabše, krepijo med zadrugarji zavest, da je naša rešitev le v skupnosti. Močnejši naj rešuje slabjšega, magari na svojem hrbtu. V nezadrugnih vrstah pa postane v času krize konkurenca tako surova in brezobzirna, da gre močnejši slabjšemu na hrbet, da ga utopi. Odtod toliko konkurzov v nezadrugnih vrstah, da jih že pride po 50 na en mesec. Pri naših zadrugah pa je dosedaj tudi v najtežavnijih slučajih zadruga požrtvovalnost prinesla onim pomoč, ki so prišli v stisko. Posebno moramo še poudarjati potrebo vzajemnosti danes, ko se zopet v trgovskih krogih sliši klic na boj proti konzumarjem.

Poslovanje Zadruga zveze.

V 1. 1926. je Zveza izvršila v ljubljanski oblasti 115 revizij, v mariborski 100 revizij, v hrvaškem Primorju 6, skupaj torej 221 revizij. Med temi pa so bile tri generalne revizije, ki vzamejo zelo veliko časa in 19 izrednih revizij.

Revizijsko delo povzroča Zvezi ogromne stroške in pri zadrugah najdemo le premalo razumevanja za to, kako važno nalogo Zveza vrši napram zadrugam.

Kot izpopolnitev revizijskega dela je smatrati tudi vsakovrstno pomoč pri knjigovodstvu, pri sestavi računskih zaključkov, pri urejanju in zaključevanju knjig. Računskih zaključkov je bilo pri Zvezi 76 in sicer 52 v Ljubljani, 24 v Mariboru. Na sedežu zadrug je bilo sestavljenih 95 rač. zaključkov in sicer 32 v ljubljanski oblasti, 63 v mariborski. Pregledanih pa je bilo vsega skupaj 94 računskih zaključkov in sicer 63 v Ljubljani, 31 v Mariboru, skupaj se je torej nudila pomoč pri sestavi računskih zaključkov 265 zadrugam. Poleg tega je bilo po naših uradnikih sestavljeno tudi 24 inventur.

Poslužite se davčne ugodnosti.

V davčnih in taksnih zadevah bi lahko skoro vse zadrugi uživale davčno in takšno prostost na podlagi čl. 262 fin. zak. za leto 1922-23. in in odgovarjajočih členov poznejših finančnih zakonov, žal pa veliko število zadrug kljub našim opozorilom v okrožnicah in v Narodnem Gospodarju še danes ni izvršilo potrebnih sprememb pravil, ali so jih izvršile prav pozno, ali pa so opustile prijavo sprememb registracijskemu sodišču. Nekatere zadrugi niso marale spremeniti pravil iz nekega neutemeljenega nezaupanja, češ da jim Zveza hoče vsled tozadevne določbe, ki mora priti v pravila, kratiti njihovo neodvisnost, ali da se hoče vlada s temi določbami v pravih polastiti naših zadrug in njihovega premoženja. Ta strah in nezaupanje sta neutemeljena in dotične zadrugi imajo le znatno škodo, da so takl agitaciji nasedle.

Določbe, ki jih zakon zahteva, so le takega značaja, da se varujejo zadruga pred izkoriščanjem in dobičkarstvom, zadruga premoženje pred koristoljubnostjo posameznikov in Zveze imajo le to nalogo, da nad dotičnimi določbami pravil čuvajo.

»Narodni Gospodar.«

Za zadruga izobrazbo smo delali z izdajanjem glasila »Narodni Gospodar«, s podporami zadruga šoli, s prirejanjem zadruga tečajev in predavanj.

»Narodni Gospodar« se je tiskal in razpošiljal v 1200 izvodih in smo morali koncem leta naklado še zvišati. List je vedno obravnaval vsa za zadruganištvo važna vprašanja. Na ponovna opozorila je tudi že precej zadruga poskrbelo, da vsaj člani načelstev in nadzorstev dobivajo zadruga glasilo v roke in ga mnogi tudi z zanimanjem berejo.

Zadruga šola

se je vršila tudi v l. 1926-27. s podporo poljedelskega ministrstva in obeh Zvez v Ljubljani. Od 83 udeležencev je Zadruga Zveza podpirala 22 s štipendijami. Pripomni pa, da naše blagovne zadruga nujno potrebujejo poštenih in sposobnih poslovođij. Take bodo dobile iz absolventov zadruga šole, ako bodo isti po dovršeni šoli napravili par let trgovske prakse.

Zadruga tečaje

smo preteklo zimo prirejali v celi Sloveniji. Predavali so Zvezini uradniki o dolžnostih načelstva in nadzorstva, o davčnih in taksnih zadevah, o poslovanju kreditnih zadruga in o pospeševanju varčevanja, zlasti pri mladini.

Denarni promet.

Kot centrala 300 kreditnih zadruga ima Zveza z denarno izravnavo najodgovornejšo nalogo. Zveza upravlja nad 100 milijonov zadruga denarja, Zveza mora gledati, da nudi zadruga za njihove naložbe najugodnejšo obrestno mero, pri čemer pa mora vedno biti popolnoma likvidna, kar je težko spraviti v soglasje z zahtevo visoke obrestne mere. V zavesti te odgovornosti je Zveza upravljala ljudske prihranke z vso previdnostjo in vsled tega uživala tudi splošno zaupanje članic. O tem zaupanju najbolj priča visoka vsota naložb, ki je zrastle s pripisanimi obrestmi od Din 95.333.000 na Din 102.098.000, t. j. za Din 6.765.000 ali 7%. Je to visoka vsota, a vendar ne moremo biti zadovoljni, ker bi bila lahko še znatno višja. Po računskih zaključkih kreditnih zadruga za l. 1925 smo namreč ugotovili, da so že koncem l. 1925 imele Zvezine članice, zlasti šulce-deličevke, prav znatne milijone naložbene drugod.

Zadrugarji, Zveza vrši svojo dolžnost s samopožrtvovalnostjo. Tega ji ne more nihče odrekati. Zato opravičeno pričakuje, da bodo tudi članice izvrševale svojo dolžnost in se zlasti glede nalaganja odvignega denarja držale zadruga discipline. Kdor ni z nami, je proti nam. Kdor noče marširati z nami, naj gre svojo pot, nikogar ne držimo. Solidnost Zvezinega poslovanja je najtrdnjši temelj za zaupanje.

Obrestna mera

za naložbe je bila dogovorjena med vsemi denarnimi zavodi in je Zveza v okviru tega dogovora nudila, kar je največ smela. Če so pri vsem tem nekatere članice držale del naložb ali celo vse naložbe drugod, potem je možno, da se drugi zavodi niso držali dogovora glede obrestne mere. Ni pravičnega, da zadruga zahtevajo in sprejemajo od Zveze izvrševanje njenih dolžnosti, same pa prevzete obveznosti pravil kršijo. Vsem tem zadruga velja poziv: izpolnjujte svoje dolžnosti. Ako pa se vam zdijo pretežke, pojdite tja, kjer se manj zahteva in več daje, oziroma če že ne daje, vsaj obljublja.

Točnost.

Vsa denarna naročila posojilnic je Zveza točno izvrševala. Vedno je bil še isti dan, ko je prišlo naročilo, denar posojilnici tudi odposlan. Z ozirom na to točnost in pa z ozirom na poštinsko prostost, ker so posojilnice dobivale vse vsote brez stroškov, so mogle izhajati sorazmerno malo brez obrestne gotovine v blagajni.

Kredit.

Kredite je Zveza dovoljevala s potrebno previdnostjo. V 46 slučajih je bilo dovoljenih kreditov v skupnem znesku Din 8.020.000. Od teh dovoljenih kreditov je bilo ob zaključku leta izrpanih 7.508.000 Din, torej skoro vsi novo dovoljeni krediti v celoti. Uprava kreditov, ki so v celoti znašali ob koncu leta Din 46.642.000, zahteva od Zvezine uprave velike pazljivosti in skrbnosti. Ta pazljivost drži nasproti v čuječnosti tudi zadruga, ki imajo kredite, da se svojih obveznosti stalno zavedajo in jih tudi v določenih rokih izpolnjujejo.

Dobiček Zveze.

Drugo pa je naš dobiček za l. 1926., ki znaša le Din 12.507.

Zakaj smo pri 100 milijonskem stanju naložb dosegli tako malenkostni prebitek vam najlepše pokaže naš račun zgube in dobička. Iz računa obresti vidite, da imamo le malenkostno razliko med obrestno mero za vloge in kredite, le okrog 1,5 %.

Majhnega izkazanega dobička se ne sramujemo. To je dokaz za solidnost naše bilance. To je dokaz, da smo delali res zadruga za občo korist, ne pa za svoj dobiček, to je naposled dokaz naše zadruga vzajemnosti in požrtvovalnosti, ki ne išče sebe in svojega dobička, ampak pomaga kjer more, dela za druge in ustvarja s tem občo blagostanje.

Kaj pšejo nasprotniki.

Zadnja »Domovina« bere »Kmetke-mu listu« levite, ker je napisal par resničnih besed o liberalni gospodi. »Domovina« priznava v svojih vrstah »pokvarjenec«, pravi pa, da so taki tudi pri radičevcih, radikalcih, socialistih in komunistih. Samospoznanje je sicer lepa stvar, vendar je gotovo, da naše ljudstvo pokvarjenec raznih liberalnih sort v občinske odbore ne bo volilo, ker ima v svojih vrstah dovolj razumnih in poštenih krščanskih mož, združenih v Slovenski ljudski stranki.

»Naš kmet je poštenjak in ne mara uničevati drugega stanu, nego samo zahteva zase iste pravice, kakor jih imajo drugi,« lepo razlaga »Domovina«.

Resnično, naš kmet noče uničiti nikogar. Zakaj pa ste ga hoteli uničiti vi žerjavci — njegovi »najboljši prijatelji« pred volitvami — ko ste bili v vladi? Zakaj ste poštemu našemu kmetu nalogali vedno in vedno večje davke, dali mu niste pa ničesar in zakaj niste poštemo upravljali ljudskega denarja v gotovih svojih bankah? Zaman je vaše hinavsko prizadevanje za kmetске glasove, kajti pošteni volivci bodo zaupali tudi občinsko gospodarstvo le poštemim in zavednim krščanskim možem.

»Naše ljudstvo ima kljub veliki poverjenosti klerikalizmu vendar le precej zdrave nazore o življenju,« priznava »Domovina«. — Ali vidite, ljudje božji, kako lepo pišejo žerjavci o našem narodu. — pred občinskimi volitvami. Ko bodo minule in bodo liberalci dobili za svojo hinavščino poštemo po grbi, pa bomo klerikalci v očeh žerjavcev zopet »nevedna masa«, »duševno zaostali ljudje«, »backi« in še bogve kaj. — Poznamo vas, žerjavci, le prilizujte se, ničesar ne bode opravili!

»Mnogo manj grdega političnega prekljanja bi bilo, ako bi bile vse stranke poštene,« modruje »Domovina«.

Tako je, zato pa pogledite najprej vase, spravite se z Bogom, brez katerega ni poštenosti in popravite škodo, ki ste jo storili s svojim protiljudskim delom slovenskemu narodu. Šele potem bode imeli pravico, da govorite našemu ljudstvu in o — poštenih strankah.

»Rečemo lahko, da je SDS, ko je bila v vladi, več storila za kmetски stan, kakor radičevsko-radikalna vlada,« se šopiri »Domovina«. — Prazna baharija. Pokažite le eno stvar, ki ste jo napravili za kmeta, ko ste bili v vladi. Radičevci res niso storili v resnični obči blagor ljudstva ničesar, vi žerjavci pa še manj. V tem smislu ste storili vi »več« — hudega namreč.

»Cilj vsake stranke bo moral biti blagostanje vsega naroda,« poudarja žerjavovski tednik. — Pravilno in tako tudi dela SLS. Vi pa, kadar ste bili pri vladnih jaslih, ste poznali le par svojih izvoljencev in svoj — žep, zato tudi sedaj pred volitvami vašim lepim besedam o »blagostanju vsega naroda« noben pameten človek ne bo — nasedel.

»Težka vest voditeljem SLS ni dala priti med svoje podeželske pristaše, katere bi sicer morda skušali tolažiti z uveljavljenimi malenkostnimi davčnimi olajšavami,« si izmišlja žerjavovski tednik. Davčne olajšave torej priznavate, v ostalem pa nikar ne farbate! Dokler so bili naši poslanci v Belgradu, niso mogli biti istočasno med volivci. Zdaj pa gredo med nje in ljudstvo jih z navdušenjem sprejema in jim je hvaležno za velike gospodarske uspehe, ki so jih dosegli v tako kratkem času. Kaj pa morete vi žerjavci pokazati, saj ste bili v vladi skoraj vsa poveljna leta? Pridite med narod in pojasnite mu svoje žalostne »uspehe« davčnega vijaka in bati-nastva, če si upate!

»Anglež glasuje pri volitvah tako, kakor mu vleva lastna pamet v danem trenutku in v danih okolnostih,« poučuje »Kmetški list«.

Le verjemite, da tudi pristaši SLS ne volijo nič drugače. — Je pa v protestantovski Angliji marsikaj, česar pri nas, spoštovanje odločujočih državnih faktorjev napram Cerkvi je tam gotovo večje, nego v naši državi. V protestantovski Angliji je n. pr. izključen kinematografski film, ki bi kakorkoli žalil katoliško cerkev in kar je z njo v zvezi, pri nas predstavlja jo kinematografi najgorostasnejše zgodovinske laži o papežih, duhovnikih in redovnikih. Na Angleškem misijonarji svobodno izvršujejo katoliško propagando, pri nas lažljivo razkriče liberalci ustanovitev potrebne katoliške župnije v južnih krajih kot sovražnost proti Srbom in pravoslavju. In kancelaragrafi! Le pojdite z njim v angleški parlament, vsi od najpobožnejšega do najzagrizenjšega liberalnega poslanca vam bodo pokazali vrata, da ne boste vedeli, kdaj se znajdete na londonski ulici. Zakaj? Zato ker je izobraženim Angležom tudi svoboda vseh cerkva in ver sveta stvar. Angleži se brigajo za dobro državno gospodarstvo, pri nas pa se šteje kot višek vsega »napredka« farški boj, ki je resnično boj proti veri in Cerkvi, zato pa so Angleži bogati, pri nas pa je revščina doma. Tudi Anglija, na katero se samostojneži sklicujejo, je torej jasen dokaz, da hodi poleg žerjavovske tudi pucljevska politika — kriva pota v škodo veri, narodu in državi.

»V Sloveniji se je odločila SLS, da se bo pridružila gosposki skupini, to je za velekapital in pa za banke« si izmišlja »Kmetški list«.

Od prve do zadnje besede grda laž, na katero glasilo samostojnežev lahko vzame patent.

»Dokler je dr. Korošec zastopal tisti program, na katerega so ga izvolili slovenski kmetje, ni bilo niti avdičence, niti kosa,« zabavlja samostojno glasilo ministra na razpoloženju. — Motite se, kajti vsa povojna leta jasno kažejo, da program SLS ni na prodaj. Pri vas je drugače: najprej ste bili žerjavovci, potem samostojneži avtonomisti, nato samostojneži centralisti, nekoliko potem republikanci, nato znova monarhisti, radičevci in bogzna še kaj. Prvič ste prisegali na »samokmetstvo«, drugič na »kmetskoobratniško«, tretjič na »kmetstvo delavsko« stranko. En teden ste napadali škofa in duhovnike, drugi teden ste škofa hvalili. Tretji teden ste škofa zopet napadali, volili neke duhovnike v vodstvo svoje stranke ter jih celo hoteli napraviti za poslance, obenem pa ste pritrjevali in pritrjujete svojemu vrhovnemu poveljniku, ki pravi, da je vera farovška bera in da se tudi brez »popa« pride v nebesa. — Tako torej zastopate vi, samostojneži »vestno in dosledno« svoj »program«. Kaj pa SLS? Nismo zatajili programa slovenskega ljudstva in ga ne bomo nikdar.

»S kancelaragrafom bo vera samo pridobila na svojem trdnem položaju in čistosti,« še vedno pridiguje žerjavovski tednik. Vi žerjavovci bodete torej nekaznovano lahko blatili po svojih družtvih in časopisih vero, Cerkev in duhovnike, ki se ne bodo mogli braniti in še drzno pišete, da

NOVIČAR

d Župani, občinski odborniki in drugi, ki se zanimajo za občinske volitve, naročite »Zakon o volitvi v občinska zastopstva v Sloveniji«. Stane 5 Din. Naroča se pri naslovu: Tajništvo SLS, Ljubljana, Jugoslovanska tiskarna. Dobi se tudi v Jugoslovanski knjigarni, Pred škofijo, Ljubljana. Pri naročilu posameznih izvodov priložite za poštino 50 para.

d Cerkveno odlikovanje. Za častnega konzistorialnega svetnika je imenovan gospod Stanko Premrl, vodja stolnega kora, ravnatelj Orglarske šole, profesor glasbenega konservatorija v Ljubljani in naš odlični komponist. K zaslužnemu odlikovanju naše iskrene častitke.

d Umeščen je bil včeraj dne 13. junija 1927, na župnijo Zgornji Tuhinj gosp. Janez Burnik, doslej kaplan v Št. Rupertu pri Mokronogu.

d Orlovski tečaj za gg. duhovnike se bo vršil v Ljubljani od 4. do 6. julija. Natančen spored bo objavljen v junijevi številki Orlovskega odbornika. Čas za prijave je do 25. junija. Prosimo, da se gospodje čimprej prijavijo, da moremo vse potrebno pripraviti.

d Oblastni šolski odbor za ljubljansko oblast je sestavljen takole: predsednik veliki župan dr. Fran Vodopivec, podpredsednik dr. Karel Capuder, člani: oblastni šolski nadzornik E. Gangl, oblastni sanitetni referent dr. Ernest Mayer, načelnik gradbene sekcije v Ljubljani inž. Avrelj Kopal, ravn. moškega učiteljskega v Ljubljani Anton Dokler, ravn. I. mestne deške meščanske šole Maks Hočevar, predstojnik davčne administracije v Ljubljani dr. Karel Novotny, okrajni šolski nadzornik Miroslav Pretnar, upravitelj manjšinske šole v Ljubljani Julij Lapšak, upraviteljica IV. dekleške osnovne šole v Ljubljani Marija Sadar-Kleinmayr, obl. odbornik dr. Milavec za Ljubljano, posestnik, župan in obl. poslanec Josip Nemanič za Črnomelj, odvetnik dr. Dominik Žvokelj za Kamnik, katehet Julij Lazič za Kastav, dekan in obl. poslanec Anton Skubic za Kočevje, posestnik in oblastni poslanec Anton Umnik za Kranj, posestnik in oblastni poslanec Fran Kopal za Krško, župnik Valentin Sitar za Litijsko, rudar in oblastni poslanec Filip Križnik za Laško, dekan Valentin Zabret za Ljubljansko okolico, posestnik in lesni trgovec Jakob Maček za Logatec, odvetnik in oblastni poslanec dr. Ivo Češnik za Novo mesto ter posestnik in oblastni poslanec Jakob Jan za Radovljico.

d Nadzorstvo nad občinami je končno veljavno prešlo od državne uprave na ljubljansko samoupravo. Sedaj je torej tudi konec liberalnega preganjanja ljudskih županov in občinskih odborov.

bo kancelaragraf pospeševal »čistost vere«? Ali postane voda bolj čista, ako mečeš vanjo umazano blato in ni nikogar, da bi ga odstranil? — Res žalostna in nad vse grda je vloga židajalcev slovenskega naroda in njegove vere.

d V Bohinjski Bistrici vprizori ljubljanski Ljudski oder v nedejo 19. t. m. popoldne ljudsko igro »Vaški lopov«. Cenjeno občinstvo opozarjamo, naj ne zamudi prilike in si predstavo ogleda.

d † Leopold Turšič. V Krškem ob Savi je umrl tamošnji župnik, bivši vojni kurat Leopold Turšič. V vojni si je bil nakopal jetiko. Turšič se je udeleževal tudi kot pisatelj in pesnik. Baje bo neka založba v kratkem izdala njegove pesmi.

d Belgrajski katoličani so zelo požrtovalni. Sedaj so zbrali že 45.000 Din za zvonove, 20.000 Din za uboge otroke in 20.000 Din za zastavo mladinskega društva. Poleg tega imajo pa še posebno zbirko za orgle. Zastavo je 29. maja blagoslovil sam nuncij sv. očeta msgr. Pellegrinetti.

d Proti kulturnemu boju so se izjavili celo nemški socialisti. Na zadnjem svojem zboru so odklonili resolucijo, ki prepoveduje politično sodelovanje s katoliškim centromom. To je znamenje, da so nemški socialisti precej boljši kot naši, ki stojijo pod vplivom žerjavovcev.

d Krvava procesija. V Dugopolju na Hrvaškem so se med procesijo kmetje spili. Izvlekli so nože in se začeli klati, nekateri pa so kamenje metali v svoje nasprotnike. En kmet je dobil težke poškodbe na glavi, enemu so razparali trebuh, več drugih pa je dobilo manjše poškodbe in rane. Lepa procesija.

d Malarija. V severni Dalmaciji je začela razgrajati malarija. Cele vasi so obtele. Zdravniške pomoči je malo, ker revno ljudstvo nima denarja, da bi plačalo.

d Trideset kmetov na zatožni klopi. 30 kmetov je bilo pred sarajevskim sodiščem obsojenih radi tega, ker so leta 1921. razbili in podrli hišo neki vdovi, kateri je komisija za agrarno reformo dala dotično zemljišče in ga vzela nekemu kmetu, za katerega so se obtoženi borili.

d Jezero suše. Ministrski svet je odobril 15 milijonov dinarjev na račun reparacij za Črno goro. Večina te vsote se bo porabila za izsuševanje skaderskega jezera, ki naj se izpremeni v plodno polje, da bo Črna gora preskrbljena s hrano.

d Težka nesreča. Strašna nesreča je zadela ugledno Jurešovo hišo v Borecih pri Ljutomeru. Proti navadi je zapregel oče ter se odpeljal z vnukoma v gorice v Globokem v Medžimurju. Zdrav in dobre volje se je odpeljal 74 letni Al. Jureš z otrokoma v gorice. Petletni Vinko je sedel na podu voza, voznik s štiriletnim Tončkom v naročju pa na deski, položeni čez garice. V strmem klancu so se konji naenkrat splašili, zavore so odpovedale in voz je bliskovito zdrčal po strmini. Ker je voznik držal z eno roko otroka, ni mogel zaustaviti splašanih konj. Vinko in Tonček sta zletela z drvečega voza drug za drugim nepoškodovana, na Jureša pa se je prekucnil voz ter ga ubil. Vendar pa ga je duhovnik, ki so ga ljudje, ki so pritekli z gorice, priklicali, izprevidel, preden je umrl,

sveto spoved pa je bil opravil prejšnji dan v domači cerkvi. Rajni je bil daleč naokrog znan radi svojega razuma, krasnega značaja in globoke pobožnosti. Bil je celo življenje naročnik krščanskih listov in zvest pristaš SLS. Kako je bil priljubljen, je jasno pričal lep pogreb.

d Težka železniška nesreča. Na litilski postaji je stopil na vlak, ki prihaja ob četrtni na 4. uro v Ljubljano, 21 letni čevljarški pomočnik Miroslav Tišlar, doma iz Prežganja pri Litiji. Tišlar je bil zelo utrujen, vendar pa se ni mogel vsesti v kupe, ker je bil prenapolnjen. Obstal je na stopnišču vagona, se naslonil za ograjo in za trenutek zadremal. V tem hipu je vlak potegnil naprej. Močen sunek je vrigel Tišlarja pod vlak, ki mu je takoj odrezal nogo pod desnim kolonom.

d Grozna smrt v plamenu. Na Poljskem v Kunovu se je vnela neka hiša, v kateri so prenočevali vojaki. 7 vojakov je zgorelo s poslopjem vred.

d Strela je ubila v ponedeljek, dne 13. t. m. v Gor. Logatcu Ivanko Čuk, 23 letno dekle iz Kalc št. 25. Ubogim staršem naše globoko sožalje.

d Tat perila pod ključem. Ženi trgovca Alojzija Hribernik je bilo včeraj v Vodmatu iz zaklenjene sobe ukradenega raznega perila za okoli 3600 Din. Dva stražnika sta na kolesih izsledila na cesti blizu Tomačevega tatu, ki je nesel vse ukradeno perilo na hrbtu. Je to 31 let star brezposelni delavec Anton Sever z Ježice, ki je pred kratkim prišel iz Italije in je bil že radi tatvine predkaznovan.

d Čast komur čast! Neka družina v Ravensbergu na Bavarskem, ki šteje 18 članov, očeta, mater in 16 otrok, je po dežel-nem poglavarju poslala v Rim sv. očetu svojo sliko. Zadať pa je napisala mati naslednje vrstice: »Ljubi sv. oče! S svojimi 16 otroki poklekneva z očetom k nogam Vaše svetosti ter Vas prosiva apostolskega blagoslova, da bi jih mogla vzgojiti za dobre sinove in hčere sv. Cerkve. Za Vašo svetost bomo mnogo molili.« Sveti oče je ganjen gledal sliko ter rekel: Ta dobra družina v resnici zasluži par vrstic od papeža. Sv. oče se je vsedel ter napisal pod sliko: »Najiskrenejšje čestitam, voščim obilo sreče in zahvaljujoč se za Vaše molitve z Vami vred molim za čim večjo srečo cvetoče krščanske družine L... ter podeljujem vsem posebno pa najmlajšim iz vsega srca apostolski blagoslov.« To je bilo veselje v družini, ko so prejeli to sliko, ki jo hranijo kot posebno dragocenost v hiši.

d Socialni demokratje in Orjuna v bratskem objemu. V tožbi poslanca Žebota proti »Jutru«, oziroma dr. Reismanu, so nastopali v bratskem objemu orjunci in socialni demokrati. Pri obravnavi dne 7. junija so bili socialisti okinčani s svojimi znaki, a orjunaš Plomberger z orjunaškim znakom. Čestitamo zvezi med Orjuno in socialisti!

d Zavarovanja proti dežju. To zavarovanje so vpeljali že v Nemčiji in sedaj še v Avstriji. Tega zavarovanja se poslužujejo zlasti razna društva, ki trpe škodo, če jim dež prepreči kake prireditve in s tem trpe veliko škodo.

d Petrolej gorl. Iz Bukarešte poročajo:

Schichtov način pranja

Namočiti v ekstraktu za pranje „ŽENSKA HVALA“
Izprati s Schichtovim TERPENTINOVIM MILOM.

Pojavil se je strahovit požar v romunskem petrolejskem studencu Morena, ki pripada družbi Steana. Ta studenec je dajal dnevno 100 vagonov petroleja. Požar je zavzel ogromen obseg. Goreti so začeli tudi drugi v bližini se nahajajoči studenci. Ob priliki tega požara je našlo smrt 17 oseb.

d Mehikanski Neron. Zvezna vlada državnice Guanajoata v Mehiki je zvedela, da se pripravlja neki par na poroko po katoliškem obredu. Policija je aretirala dva duhovnika, ženina in nevesto ter notarja in jih dala na cesti ustreliti. Obenem je dala izpostaviti njihova trupla v opozorilo, da je prepovedano obhajati poroko po katoliškem obredu.

d Kosovo polje. Iz Prištine poročajo, da so začeli kopati temelje za novo katoliško cerkev, ki bo posvečena sv. Antonu. To bo na slavnem Kosovem polju sredi Balkana prva katoliška cerkev.

d Nova podzemeljska jama v Sloveniji. V bližini Ponove vasi nedaleč od Grosupljega so raziskali neko že iz turških časov znano jamo. Našli so nove zelo lepe predele s kapniki in figurami.

d V 15. dneh okoli sveta. Iz Newyorka prihaja vest, da nameravata ameriška letalca Lington Wells in Wade koncem junija pričeti polet okoli sveta v aeroplanu. Letalca računata, da bosta priletela v 15 dneh okoli sveta. Lansko leto je Wells dosegel rekord, ko je letel okoli sveta v aeroplanu in potoval z železnico in avtomobilom. Pot je napravil v 28 dneh. Wade je eden od tistih treh letalcev, ki so leta 1924. napravili polet okoli sveta v aeroplanu.

d Kaj bi radi boljševiki. Izvršilni odbor komunistične stranke je izdal na zatirane narode vsega sveta proglas, v katerem naznanja, da je pričela Anglija pravo imperialistično križarsko vojno proti Rusiji. V manifestu se nadalje poudarja, da se Italija naglo oborožuje in pripravlja na vojno. Manifest se zaključuje s pozivom na proletarijat, naj protestira proti vojni in naj pripravlja svetovno revolucijo. Komunistična stranka poziva vse, naj z vso močjo podpirajo rdečo armado. Proti temu manifestu je glavni odbor fašistovske stranke izdal drug proglas, v katerem ogorčeno zavrača boljševiške trditve glede Italije in trdi, da je največja nevarnost za svetovni mir ravno boljševiška propaganda.

d Bombo so nastavili razbojniki na železniško progo pri Gjevgeliji v južni Srbi-

ji. Bomba je eksplodirala, pokvarila stroj in raztrgala progo, tako, da je bil več dni promet prekinjen.

d Kačji pik ga je umoril. V Hercegovini je 15 letni otrok zaspal na paši. Pičila ga je kača in otrok je v največjih mukah umrl.

d Najstarejši človek na svetu. V Carigradu živi pristaniški delavec Zaro Agha, ki ima sedaj 154 let. On pravi o sebi: Doživel sem toliko starost zato, ker nikoli v svojem življenju nisem pil alkohola in sem zmerno živel. Ta starec se je 11 krat oženil, imel 28 otrok in bojeval se je v štirih vojnah.

d Strašen razbojnik. Na Hrvatskem sedaj preiskujejo zločine razbojnika Prpiča Malega. Je to majhen 23 letni mladenič, ki pa je bil strah in trepet vse okolice kjerkoli se je pojavil. Poveljeval je razbojniški bandi. Doslej je priznal 16 umorov, razbojstev in tatvin.

d Sebe in ženo ubil. Lovro Heim 77-letni starec v Osijeku je zaklal svojo 74-letno ženo. Trikrat jo je zabodel z nožem v prsa. Potem se je obesil. Vzroka nihče ne ve, ker sta oba imela vsega dovolj.

d Čez morje so začeli letati po zraku. Že zadnjič smo poročali, da je neki Amerikanec Lindberg letel s svojim aeroplanom nepretrgoma iz Newyorka v Pariz. Takoj par dni na to pa je letel njegov tovariš Chamberlin iz Newyorka v Berlin. Tudi ta je srečno preletel morje, le ko je bil že v Nemčiji mu je zmanjkalo bencina in se je moral pri Kottsbuurgu spustiti na tla.

d Kredit za vodne zadrage. Vlada je odobrila pravilnik za vodne zadrage, ki do- loča v ta namen 600 milijonov kredita.

d Oče obstrelil sina. V terek proti večeru se je odigral pri Sv. Jakobu v Slov. goricah krvav slučaj med očetom in sinom. 78 letni prevžitkar Lorber se je večkrat prepiral s svojim 47 letnim sinom Francem, ki je oženjen in ima otroke na svojem lastnem posestvu. V prepiru je pograbil stari Lorber za revolver in ga nastavljal sinu na prsa. Naenkrat je razljuten starec potegnil petelina in krogla je zadela sina v prsa pri srcu. Zadeti se je zgrudil v mlakužo krvi in na srečo je bila zdravniška pomoč še primeroma kmalu na mestu žaloigre. Zdravnik je Franca obvezal in mu ustavil kri. V sredo zjutraj ob sedmih je bil pokilcan k Sv. Jakobu mariborski rešilni od-delek, ki je nevarno obstreljenega prepe-

Tabor na Limbarski gori pri Moravčah.

Vsej bližnji in daljni okolici naznanjamo, da bo v nedeljo, 19. junija na Limbarski gori pri Moravčah velik ljudski tabor, in sicer ob 11. uri dop.

Govoriljo poslanci in drugi.

Vabimo vse k obilni udeležbi.

ljal v mariborsko splošno bolnico. Kljub zelo nevarni rani je upanje, da ob od očetastreljeni sin okreval.

d Tečaji duhovnih vaj za tretje četrtletje 1927 v Domu duh. vaj.: za duhovnike: od 4.—8. julija; od 4.—8. avgusta; od 19. do 23. septembra. — Za abituriente: od 10.—14. julija. — Za inteligente: od 11. do 15. avgusta. — Za akademike: od 4.—8. septembra.

Vsak tečaj se začne zvečer prvega in konča zjutraj zadnjega zgoraj imenovanih dni. Udeleženci naj bodo v »Domu« do 6. ure zvečer prvega dne. Za udeležbo naj se pravočasno priglase. Kdor bi priglasen ne mogel priti, se mora pravočasno odglasiti, da napravi mesto drugemu. Oskrbnina znaša za ves čas 120 Din. — Pišite na naslov: Vodstvo »Doma duhovnih vaj«, Ljubljana, Zrinjskega 9.

d Dolenjem. »Slovenski akademski oktet« v Ljubljani priredi na praznik 16. junija ob 3 pop. po prihodu vlaka v kat. prosvetnem domu v St. Vidu pri Stični pevski koncert najmodernejših in narodnih pesmi. V nadi, da Vam pokažemo lepoto slovenske glasbe — Vas iskreno vabimo.

d Razstavo kanarčkov »Harcerjev« priredi na sejmišču ob priliki letošnjega velesejma društvo za varstvo in vzgojo ptic pevk v Ljubljani. Razstavljeni bodo ptičji pevci lastne vzgoje. Kanarčka so prinesli v početku 16. stoletja v Evropo, kjer se je kmalu prikupil ljudem s svojim prijetnim petjem. Kanarčka ni baš težko hraniti. Gledati je v prvi vrsti na to, da ima udobno kletko in v njej čistočo. Najbolj mu prija ne popolnoma suha, mirna soba s primerno toploto. Kanarčki harcerji so pa še celo občutljivi, nečist zrak, prah, dim ali preprih mu povzroči hripavost. Sveža mrzla voda učinkuje na nežni ustroj glasilke in dihalnih organov tako slabo, da težko oboli na dihalih. Voda naj ostane toplejša, posebno v zimskem času, vsaj eno do dve uri v sobi, predno se vloži v kletko. Premrzla voda povzroča tudi želodčne in črevesne bolezni. Prvi pogoj, da so ptičji zdravi, je pravilno krmljenje. V prodajalnah dobiš navadno že pripravljeno krmo, mešanico raznih semen pod imenom »krma za kanarčke«. Sladkosnednežu pa izredno ugaja sladkorček, dateljček, suh ali v mleku namočen prepečenec, ne brani se pa tudi trdo kuhanega jajčka. Konoplja je zelo redilna, zato je priporočljiva le za suhe in vsled bolezni oslabele rekonvalescente. Zdravim pevcem pa ni pokladati konoplje,

ki povzroča hripavost in odebelenje. Kanarčki vseh vrst radi jedo zeleno kresnico, kurja črevca in liste salate. Mokra, prepogostokrat dana zelenjava povzroča grizho, nasprotno pa leči tudi zaprtje. Hruške, jabolka so tudi zdrava hrana. Drobee sepe (Casa sepia), ki jo kupiš v drogeriji ali lekarni, naj kanarčku nikdar ne manjka. Kanarček živi navadno 10—12 let, učka pa pri primerni hrani pri dobri postrežbi tudi dvajset let.

d Smrtna kosa. V Višnji gori je šla dne 30. maja po boljše plačilo k Majniški kraljici in Bogu vrla Orlica gdña Rozalija Morel, hčerka-edinka g. Morela, železniškega uradnika. Težko preizkušeni rodbini naj bo Bog tolažnik — kakor upamo, je Rozaliji že plačnik. Pokojnica je bila vneta Orlica in dika na odru in pevskem odseku.

d Za pogorelee v Starem trgu ob Kolpi so do sedaj darovali: Ljubljanski oblastni odbor 5000 Din; Jurij Šterk, trgovec iz Vinice 2000 Din; dr. Fran Kulovec, min. n. r. 1000 Din; Jožef Rogelj, župnik v Nem. Loki, 2 dolarja; farna zbirka Dragatuš 230 Din; Hranilnica in posojilnica v Dragatušu 100 Din; Jožef Vrbinc, učitelj v Toplicah, 100 Din; župni urad, Velesovo, 200 Din; Egon Bayr, Ljubljana, Sv. Florijan 300 Din. Vsem darovalcem kličemo vsi prizadeti: Bog plačaj tisočero! Druge pa vljudno prosimo: Posnemajte jih! — Prizadeti.

d Živela sreča! Opozarjamo cenj. naročnike na današnji številki priloženi prospekt zelo srečne tverdke Drag. R. Kolaković v Beogradu, ki priporoča srečke državne razredne loterije.

d Pri zaprtju, motenju prebave, zgagi, kipenju, glavobolu, splošnem slabopocutju, naj se zaužije zjutraj na tešče naravna »Franz Josef«-grenčica. Po izkušnjah, ki so jih dobili na klinikah za notranje bolezni, je »Franz Josef«-voda izredno dobrodejno odvajalno sredstvo. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerij. trgovinah.

d Pomnite: Pralni prašek »Ženska hvala« razkroja nesnago.

★ Pri nakupu testenin zahtevajte vedno in povsod samo »Pekatek«, ki prekašajo po okusu in kakovosti vse druge.

Vojaške zadeve.

Vprašanje. Rojen sem 1907. leta. Oče je umrl, starejši brat roj. 1904 služi polni rok, mlajši pa je rojen l. 1919. Ali bom služil skrajšan rok? M. M.

Odgovor. Ne. Tretji bo šele služil skrajšan rok, če boste tudi vi potrjen in odslužil polni rok.

Vprašanje. Moj mož mora služiti skrajšan rok. Davka plačujem 26 Din. Ali bi mogel doseči oprostitev. P. F.

Odgovor. Ne. Pravico do oprostitve bi le imel, če bi plačeval le 20 Din ali manj davka na leto.

Odgovor na vprašanje g. H. M. Gospod L., ki je bil pri petem naboru potrjen, nima pravice do skrajšanega roka, ker nista dva njegova brata neposredno pred njim sužila polnega roka.

Vprašanje. Rojen sem leta 1908. in bi šel rad že letos na nabor, da prej zadostim

vojaški dolžnosti. Kam se mi je obrniti? A. Z.

Odgovor. Za predčasni vstop v vojaško službo se je prijaviti komandantu vojaškega okrožja ob času nabora ali po naboru do vpoklica rekrutov.

PO SVETU

20 oficirjev in uradnikov ustreljenih Ruska sovjetska vlada ne pozna do svojih nasprotnikov nobene obzirnosti in usmiljenja. Dne 9. junija je posebno sodišče obsodilo na smrt 20 oseb, ki so jih obdolžili z inozemstvom in monarhisti, ki hočejo na Ruskem odpraviti sovjetski režim in zopet poklicati carja na prestol. Med na smrt obsojenimi, ki so jih takoj usmrtili, je več generalov in visokih uradnikov bivše carske vlade. Vsi smatrajo, da pomenijo te ostre obsodbe nekaj odgovor Rusije na sovražno stališče, ki so ga napram njej zavzele Anglija in druge države.

Rusi ogorčeni na Poljsko radi umora varšavskega poslanika. Čopprav je ruskega poslanika v Varšavi umoril nek ruski monarhist, se ruski vladni krogi zelo ostro izražajo o poljski vladi, ki da je prestalo varovala ruskega poslanika. Poljska vlada odklanja vsako odgovornost za umor, ker ruski poslanik sploh ni obveščal policije, če je kam potoval. Sicer je pa dala morilec takoj zapreti in bo kaznovan.

Zborovanje sveta Društva narodov. Svet (odbor) Društva narodov se je sestel v Ženevi, da uredi več važnih zadev. Med drugimi bo na dnevnem redu tudi naš spor z Albanijo.

Albanski poslanik Cena beg neče iz Beograda. Vsled prekinjenja diplomatskih zvez med našo državo in Albanijo je bil naš poslanik takoj odpoklicen iz Albanije, narkar je bil tudi albanski poslanik v Beogradu pozvan, da odide domov. Ta pa se ne pokorava povelju svoje vlade in je ostal še vedno v Beogradu. Pravijo, da se ne strinja s politiko albanskega predsednika Ahmeda Zoga, ki je spravil Albanijo v italijansko odvisnost in pričakuje državnega prevrata v Albaniji. V tem slučaju bi bil on naslednik Ahmeda Zoguja.

Italijanski fašisti napadli francoski vlak. Na francosko-italijanski meji so italijanski fašisti streljali na francoske železničarje nekega tovornega vlaka. Francozi zahtevajo strogo kazen za napadalce.

Švica proti Rusiji. Švicarski zvezni svet je sklenil ostro nastopiti proti komunističnim organizacijam. Obenem je sklenil, da z Rusijo ne mara imeti nobenih zvez.

Propriznajte se o trpežnosti vrvarskih izdelkov iz prve kranjske vrvarne

IVAN N. ADAMIČ
LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 31
In pri podružnicah v Mariboru, Vetrinjska 20 in v Kamniku, Sotna št. 4.

Inserat: »Na prodaj je zlozljiva postelja stare dame, ki izgleda kakor miza, kadar se vkup zloži.«

PO DOMOVINI

LITIJA.

V nedeljo, 26. junija, se vrše za našo občino volitve v občinski odbor. Vložene so to pot tri liste in sicer: prva lista SLS s sedanjim županom na čelu; druga lista, ki so ji nadeli ime gospodarsko-socialna in tretja lista, ki nosi ponosno ime nepolitična gospodarska lista. Ni namen tega dopisa, da bi hvalili kandidate prve liste, ki je lista naše stranke, ker že imena bodočih občinskih odborov garantirajo, da bo občinsko gospodarstvo v najprejnejših rokah. Saj vidimo, kaj so v zadnjih 6 letih, ko je imela naša stranka v občinskem odboru trdno večino, za našo občino in občanarje koristnega storili. — Omenjamo le razne betonske mostove, rezervarje, posipanje občinskih potov, gradbo nove občinske ceste iz Cerovca na Jablanke Laze, podpora živinoreje, kanalizacije po vseh vaseh itd. In vse to se je storilo, ne da bi se občanarje z davčnimi dokladi preobremenjevalo, ko je znano dejstvo, da so v litijski občini občinske doklade kar najmanjše v našem okraju. V tem duhu dela in napredka v korist občine in občanarjev bo bodoči občinski odbor započelo težko gospodarsko delo nadaljeval.

Drugo listo so vložili pristaši samostojne demokratske stranke, ki je pa to pot sami ne bi mogli spraviti skupaj, pa so se zvezali z našimi delavci, bivšimi komunisti in socialisti, tako da so s težko mujo kandidatno listo spopolnili. Nosilec liste je Fr. Kunstler star. Napaka te liste je tudi v tem, da je na četrtem mestu že njegov sin g. Tinko Kunstler. Delavci so menda že pozabili, kako je svoj čas Orjuna nastopala proti njim. No, pa bo menda naše delavce do 26. junija le pamet srečala, da ne bodo volili svojih najhujših sovražnikov, samostojnih demokratov.

Tretjo listo so postavili, da na ta način ujamemo nekaj kmetskih glasov naši samostojni demokraciji, ki so si za to delo najeli nekaj premalo zavednih mož. Ujeli so marsikaterega našega dobrega somišljenika, ki mu je pa danes že žal, da se je na tej listi podpisal in mnogi javno izjavljajo, da bodo volili v prvo škrinjico. Da ne bodo v kalnem ribarili s to listo, izjavljamo, da je ta lista le v pomoč samostojni demokratski stranki, ki jo je prav za prav napravila. Zato bodo vsi tisti naši zvesti somišljeniki, ki so se podpisali pod pritiskom ali pa vsled raznih zvijač, katerih so se pri nabiranju podpisov naši nasprotniki posluževali, glasovali za listo SLS, ki je prva.

KAMNIK.

Naša škrinjica je tretja pri občinskih volitvah v nedeljo. Vsi vrzite kroglice v to škrinjico! Naj ne bo našega somišljenika, ki bi ostal doma, ali bi vrzel kroglico v kako drugo škrinjico! Vsekakor pomaga demokratom zopet do moči v občinskem gospodarstvu. In kaj so demokracije storili za občane, saj veste vsi! Ali vam je treba praviti o Slavenški banki in o Mestni hranilnici v Kamniku? Kržišeni, ali že imate lepo vozno cesto, ki so vam jo obljubili demokracije že pri vsakih volitvah, pa so pozneje pozabili nanjo, ker so morali skrbeti za druge nepotrebne stvari? Perovčani, ali že imate kravovo potrebni vodovod, ki je bil vedno sladko vabilo demokratov pred volitvami? Poslanci SLS so v oblasni skupščini našli to za vas velevažno vprašanje. Delavci, ali so vam demokracije omogočile pomnoženo delo na smodiščih? Ali ni morala

priti vlada SLS, da je vsaj mal ovam pomagala v boju za delo. Ali vas bo mar Blaž Rems reševal in vam vodil občinsko gospodarstvo? Kaj je do zdaj storil za vas, čeprav je bil dr. Karbov zavezanik v občinskem odboru? Ali boste volili gg. škofa in Hratarja? Berite zadnjega Domoljuba o tem! Zato ne verjemite nikomur drugemu, ko SLS, ki je že pokazala nešteto krat, da je edina naša prava zastopnica in vsi vrzite v 3. škrinjico, ki je škrinjica SLS, stranke slovenskega delavnega ljudstva! Ne demokracije, ne gospodarski blok, ne Blaž Rems ne bodo rešili zavoženega mestnega gospodarstva, ampak edino SLS, ki ima zaupanje vseh delovnih slojev!

VRHNIKA.

(Redka slovesnost.)

V nedeljo dne 22. maja t. l. se je v naši župni cerkvi sv. Pavla vršila lepa slovesnost. Naš organist in skladatelj g. Anton Grum jo obhajal s svojo soprogo Gizelo srebrno poroko. Na predvečer so mu cerkveni pevi priredili podoknico. Istočasno so obhajali njegovi starši gg. Anton in Margareta Grum z Malega Lipoglavca na Dolenjskem, in starši njegove žene gg. Josip in Ivana Weiss iz Ljubljane svojo zlato poroko. Poročno slovesnost ki se je vršila po odpeti maši ob 11, je s krasnim nagovorom opravil veleč. gospod dekan Jan. Kete. — Temu redkemu slavlju pristavljamo še, da je srebrni jubilar pravkar obhajal tudi petdesetletnico svojega rojstva. — Vsem štirim zlato-poročencem želimo dočakati še demantno, srebrno-poročencema pa zlato poroko in jim ključemo iz srca: Bog Vas živi in ohrani!

ZAPLANA.

Pri nas smo na pokopališču postavili skromen spomenik padlim vojakom. Dne 26. junija po deseti sv. maši bomo spomenik blagoslovili. K tej slovesnosti uljudno vabimo naše sosede.

SROMLJE.

Na Binkoštno nedeljo smo tukaj spremili k zadnjem počitku uglednega gospodarja, očeta številne družine Mihaela Kročelj iz Oklukove gore. Bil je ugleden mož in večletni občinski odbornik. Naj mu bo zemlja lahka in sveti naj mu večna luč. — Blizajo se tudi v naši občini občinske volitve. Pristaši naše »Slabostojne« porabljajo za svojo agitacijo to, da ob vsaki priliki blatijo našo častito duhovščino. Se vidi kako verni kristjani da so, ki kristjanstvo za klobukom nosijo. Nekaj veselega se nam pa vseeno obeta pri »Slabostojnih« v Sromljah. Po volitvah bomo namreč imeli kar tri »Slabostojne« župane. Sromljani pa pravimo, da tisto drevo, iz katerega se bi za »Slabostojne« naredil županski stolček, še ni zasajeno. Mi Sromljani držimo kakor smo dosedaj tudi v bodoče skupaj. Ogromna večina bo na naši strani in zmaga nam je zagotovljena, ker je naša Slovenska ljudska stranka edina, ki hoče in dela za pomoč našemu slovenskemu ljudstvu. — Sromljan kmet.

JEZICA PRI LJUBLJANI.

V nedeljo dne 19. t. m. ob 8 zvečer se bo vršil v tukajšnji župni cerkvi cerkveni koncert, katerega priredi domači cerkveni pevski zbor. Spored obsega v celoti 14 točk t. j. 10 pevskih in 4 orgelske ki jih bo izvajal g. Arnič iz ljubljanskega glasbenega konservatorija, pevski zbor pa bo vodil do-

mač pevovodja in organist A. Mazovnik. Pesmi ki jih bodo naši pevi zapeli so povedini dela naših domačih skladateljev gg. Premrla, Kimova, Mava, Zeleznika in drugih. Koncert pa bo popoldne noma nov dogodek za našo Jezico. Vseled tega vso najljubneje vabimo.

ST. PETER PRI NOVM MESTU.

Na binkoštni ponedeljek je imela naša Trška gora pomenljiv dan. Kmetško ljudstvo iz novo-meške okolice je praznovalo ondi svoj prvi »Kmet-ski dan«. Dasi je bilo vreme prejšnji dan skrajno neugodno, pa tudi v ponedeljek zjutraj še zelo nezanesljivo, se je vendar nabralo do 2000 udeležencev. Na taboru so najprej govorili zastopniki kmetškega ljudstva, in sicer vsi brez izjeme tako lepo, da se ljudje niso mogli načuditi, odkod ta spretnost pri navadnih kmetških fantih in možeh. Skrivnost teh uspehov je plod organizacije, v kateri so imeli zlasti kot bivši Orli svojo šolo. Daljše govore sta imela narodna poslanca profesor Sušnik in dr. Kulovec. Splošno pozornost je vzbujal iz domačih in okoliških pevcev in pevk sestavljeni pevski zbor ki je pod vodstvom domačega g. nadučitelja med odmori prepeval ljubke pesmi. — Naša romarska cerkev na Trški gori je bila za binkoštno praznike od zunaj vsa prenovljena. — V nedeljo 26. t. m. bo poročal pri nas poslanec dr. Kulovec o delu naših poslancev v Belgradu in sedanjem političnem položaju. Shod se bo vršil v Domu po prvi maši. — Prihodno nedeljo 19. t. m. bomo imeli v našem prosvetnem društvu predavanje tako zanimivo, kakor ga do sedaj še ni bilo v našem Domu. Kdo bo govoril, za danes še ne izdamo. Povemo le toliko, da nek zelo odličen govornik iz Ljubljane in sicer o svojih vtisih dobljenih v Ameriki, kjer se je gospod lanske leto mudil. Tega predavanja naj ja nihče ne zamudi.

VACE.

V nedeljo, 19. junija, po prvi sv. maši se vrši pred cerkvijo na trgu političen shod SLS, na katerem bo poročal župan in oblasni poslanec g. Hinko Lebinger iz Litije o delu naših poslancev v Belgradu in Ljubljani, kakor tudi o predstojeh občinskih volitvah, ki se vršijo v nedeljo, dne 26. junija, kjer ima naša stranka na Vaci prvo škrinjico. Vabimo naše somišljenike iz občin Vace, Kandrše, soseske Roviše, občine Konj in Hotiča, da se shoda zanesljivo udeležijo.

SENTJURIJ POD KUMOM.

(Razno)

Dramatski odeek našega Prosv. društva je na binkoštni ponedeljek s predstavo potdejanke »Lovski tat« prav častno zaključil letošnjo sezono. V tej sezoni smo videli na našem odru še naslednje igre: Stari in mladi, Anarhist, Scapinove zvijače, Smrt Marije Device, Satan, Nocoj je en lep večer in Sokratov god. Za razvedrilo smo torej dovolj poskrbeli. Zelo bi pa tudi želeli, da poskrbi društvo za primerna poučna predavanja, ki jih ljudstvo rado poseča. To je pokazalo predavanje g. šol. upravitelja Petra Potočnika o sv. Tereziji od Dete Jezusa in predavanje gđe učiteljice Dragice Rostoharjeve na materinski dan. — Dvorana v Kat. domu se je znatno razširila ter smo nabavili nove kulise, za kar imata največ zaslug sedlarski pomočnik g. Maks Kralj ter predsednik društva g. Hinko Medved mlajši, ki sta vsa dela izvršila brezplačno. — Letos smo imeli Sentjurci menda najstarejšo birmanko v litijski dekaniji. Bila je to vдова orožn. stražm. ga. Marija Brinovčeva, ki je na Vnebohod prešla v Zagorju sv. birmo v 89. letu svoje starosti. — Naši šolarji precej bolehalo na ošpicah. Zato pa tudi trpi roden šolski pouk.

Dne 21. avgusta bomo volili nov občinski odbor. Pazimo, da bomo res volili može, ki bodo nesebično delali za blagor občanov in ne samo za svojo korist. — S 1. majem smo dobili novega pismonošo g. Slavka Medveda. Če bo vedno točen kot je sedaj, bo to le njemu v čast, nam pa v zadovoljstvo, kar je tudi nekaj vredno. — Sentjur ima zvezo z Radetami in z Zagorjem. Ali na obe strani je tako alaba pot ozir. cesta, da je joj. Ni čuda, da pravi šentjurski pregovor: k nam za konja, ali pa v pekel za — a. Nujno prosimo radeški cestni odbor, da obrne tudi na naša pota in ceste svoje skrbne oči. Saj pesek in kamenje nas povsod pozdravljata in se ponujata, da jih spravite na ceste.

NAKLO.

Preteklo nedeljo je obhajal na Brezjah v krogu domačih svojo mašniško desetletnico naš rojak, g. oblasni poslanec Tomazin Matej. Naklanci mu želimo sto sreč za drugo desetletje njegovega duhovskega delovanja. Ob isti svečanosti se je poročil s gđo. Franco Janc njegov brat Franc Tomazin, ki je navdušen in dober društveni pevec. Čestitamo! — Tudi naša župna cerkev napreduje. Za blinosti je dobila nove krasne predoltarne svetiljke. Zdaj se nam obeta mrtvaški zvon kot spomin na rajne farane, ki so padli v svetovni vojni. — Gospodarska kriza začenja vedno bolj očitno kazati svoje roge tudi pri nas. V nedeljo, 19. junija, ob štirih popoldne se bo v Naklem prodajala prva hiša z vrtom 18. Pač znak propadajočega kmetkega stanu! — Sosedni občani tirjajo našo občino za svoj delež na najemninah od naklanskega lova. Priznamo, da imajo po lovskem zakonu to pravico. Ali pa tudi kako korist? Nasprotno — celo škodo! Pa plačujejo za to toliko večje občinske doklade! Nazadnje izgleda vsa stvar kakor otročje škikiranje in nepotrebno pisarenje. — Občinske volitve se pri nas vrše šele koncem oktobra. Samostojneži so si že postavili za svojega voditelja načelnika podbreškega gasilnega društva. Mi se pripravljamo na tistem!

ZAGORJE OB SAVI.

Za občinske volitve, ki se vrše dne 26. t. m. je postavila SLS dve listi: kmetško-obrtno listo in listo delavske zveze. Nosilec kmetako obrtno liste je g. Hrastelj iz Sela, drugi kandidatje so tudi sami kmetje in obrtniki — posestniki. Ta lista ima peto skrinjico. Kmetje, zlasti mi se udeležimo vsi volitev in pridobivajmo še neodločeno za svojo listo! Kmetški stan je hrbenica slovenskega naroda, a v zagorski občini do sedaj nikoli ni imel odločujoče besede, ker je gospodarila v občini le liberalna gospoda. Liberalci tudi za te volitve ne kandidirajo nobenega kmeta; socialisti in komunisti pa seveda tudi ne. Zato bomo imeli mi kmetje samo toliko zagovornikov v zagorski občini, kolikor jih bo izvoljenih na 5. listi. Kdor od kmetov posestnikov 26. junija ne gre volit, ali pa kdor ne voli v peto skrinjico, ta izdaja koristi kmetkega stanu. Volivni shod SLS se bo vršil dne 19. junija ob 7 v Zadržnem domu.

Binkošni teden je bil nesrečen za zagorsko dolino; na Lokah se je ubil pri avtomobilski nesreči g. Ivan Taufer rudniški strojevodja. Na cesti pod Robavom se je avtomobil ognil kolesarju in je vsled preozke ceste zavozil preveč na rob, ki se je podsul, avto pa se je prevrnil na pol metra nižji travnik. Šofer je padel samo v nezavest in ni bil nič ranjen, g. Taufer pa je bil na mestu mrtel. — V Kotredežu je strela udarila v hišo g. Franca Bebar in nevarno osmodila ženo in 4letno hčerko. Hčerka je tretji dan umrla, žena pa je v bolnici.

SKOPIJA LOKA.

Pomembna obletnica.

Škotja Loka, to staro, prijazno mestce na Goranjskem, slavi letos velepomembno obletnico — 800 letnico, odkar je zadobila deška šola svoje lastno poslopje. Proslava se vrši v nedeljo, 20. junija ob 9 na telovadišču deške šole.

Šolsko upraviteljstvo je pretekla dni razposlalo nekaj plamenih vabil širom naše domovine živečim bivšim učencem; vabljani so pa tudi seveda prav vsi in naj jim velja to obvestilo kot prijazno vabilo k temu redkemu slavlju. Mnogi bodo porabili to priliko, da se po dolgem času sestanejo s svojimi enakoletnimi šolskimi tovariši in na prijeten način obnove stare spomine na detinska leta.

Kdor se namerava udeležiti skupnega obeda, naj to kratko javi upraviteljstvu deške šole vsaj do 24. junija.

LESE.

Stojimo pred občinskimi volitvami. Naša SLS es dobro zaveda važnosti vsakih volitev, tudi občinskih. V sporezumu s svojimi volivci je sestavila kandidatsko listo, katero je že vložila. Na njej so imena mož, ki so prvič dobri gospodarji, drugi pa zavedni katoličani ter najzavednejši in izraziti pristaši naše stranke. Izbrani so izmed dobrih najboljši, kar nekateri nasprotniki sami priznavajo.

KAL PRI ŠT. JANZU.

Občinska cerkvena slovesnost sv. Antona Pad. at Kalu pri Št. Janzu se vrši letos v nedeljo dne 19. junija. Castileci sv. Antona Pad. vljudno vabljani.

SV. KRIŽ PRI LITIJI.

Od nas se malokdaj kaj ališi pa tudi mi napovedujemo. Okrepila se je požarna bramba pod vodstvom prejšnjega g. nadučitelja Maksa Kovačiča, ki je pa žal odšel od nas v Šmartno. Sedaj se bližajo občinske volitve. Pripravljamo se in imamo tri liste, vse tri SLS. Volivni boj je zanesel nekaj prepira med nas, a po volitvah si bomo segli zopet v roke in skupno delali. Voli naj pa vsak po svoji pameti in previdnosti, saj može, ki kandidirajo itak vsi poznamo. Vsi na volišče s trdnim sklepom, da prepira ne sme biti nikoli več med nami.

ZGORNJI PREKER PRI MORAVCAH.

(Smrtna kosa.)

Dne 1. t. m. je umrla tukaj Neža Koci v visoki starosti 91 let. Od njenih otrok žive še trije sinovi in ena hči, in sicer je en sin v Ameriki, dva pa v rodni vasi in sta oba zvesta naročnika Domoljuba.

OSELICA.

Zmagoslavja nad občinskimi volitvami v »Domovinu« noče biti ne konca ne kraja. V prvem dopisu se dopisnik zaganja v gg. poslanca Brodarja in Uršiča češ, da sta imela polna usta obljub, storila pa da nista ničesar. To je navadna laž. Nato se dopisnik moško pohvali, da je g. Žerjav leta 1925. izposloval podpore za poplavljenec v znesku 500 tisoč Din. Gospodje, tu pa prosim malo pojasnila. Kdo je pa prejel to ogromno vsoto? Naša občina gotovo ne. Malokdo je bil tako srečen, da bi bil sploh dobil. Le vprašajte vase Podgoro, kjer je Sora leta 1925. odnesla dva mostova lani zopet dva, pa nobene podpore ni. Če pa druge občine in okrajji dobijo podporo, to pa nas nič ne briga.

»Domovina« prinese vse na dan, kar je resnično in kar ni, nekaj pa vendar trdovratno zamljuje. Tega namreč ne pove, da se odlični vodja liberalne garde nahaja v preiskavi proti členu 14 in 15 zakona o volivnih imenikih. Kdor ve kaj predpisujeta ta dva člena, lahko takoj ve, kako so se vršile volitve oziroma volivne priprave.

V drugem dopisu se je nekdo spomnil na krošnjarski koš. Temu pa svetujem, da naj le za miru pusti krošnjarski koš, da ne bo pri novih volitvah prav ta koš pobasal demokrate in jih odnesel tja, kamor spadajo, namreč v staro šaro.

JARŠE PRI DOMŽALAH.

Priprava na občinske volitve.

V naši občini je vložena za volitve tudi delavska lista. Kot pripravo na volitve je imele delavstvo svoj shod dne 6. junija v dvorani v Grobljah. Ta shod pa je zbedel vodstvo tovarne platnanih izdelkov v Jaršah. Rado bi vsak poizkus delavske organizacije v kati zatrla ter z grožnjami dosegla, da bi delavci molčali k nepravilnostim, ki so se dogajale v tej tovarni. Delavci so sestavili svojo listo, da bodo imeli v bodoče priložnost v občini po svojih zastopnikih povzdigniti svoj glas, kadarkoli se bo še gazil zakon o zaščiti delavcev. — Protij predpisu § 6. tega zakona je trajal delovni čas v tukajšnji tovarni 12 ur in to celo noč, od šestih zvečer do šestih zjutraj. — Zakon o zaščiti delavcev § 17. pravi: Zenske brez razlike starosti in mladoletni delavci po 18 leti se ne smejo zaposlovati ponoči. Pri nas so delale delavke, mladoletni celo noč po 12 ur — § 10. zakona se glasi: Vsako preločasno delo morajo lastniki podjetij plačevati najmanj 50 odst. višje od rednega. Vprašamo gospoda ravnatelja, kedaj bo delavcem to izplačal. Delavci to zahtevajo, oblasti naj pa gladejo, da se zakon izvršuje! — Vse se je dogajalo pred očmi županov občini iz katerih so delavci, posebno pa pred očmi župana, v žigar občini je tovarna, ki pa ni tega kršenja zakona naznanil na okrajno glavarstvo, da bi se tako potegnili za obdane oziroma njih otroke, ki hodijo v to tovarno. Zato pa hoče delavstvo drugega župana, ki bo s ljudstvom držal, v občini pa hoče imeti delavstvo svoje zastopnike, ki bodo opozarjali na krivice, ki bi se še dogajale. Odelej bomo pa redno opozarjali naše poslance na vsako nepravilnost in kršitev zakona v tovarni, da jo bodo znali takoj odločno preprečiti.

IZ KAMNISCHE DEKANJE.

Binkoštni ponedeljek je vtisnil dekletom — članicam Marijine družbe močne vtise in lepe spomine. Iz cele dekanije prihiteli na prijazen Marijin griček. In koliko jih je bilo! Cerkev premajhna, društvena dvorana 5krat premajhna. Dolg in lep sprevid, močno ubrano petje 2000 živahnih in za vse dobro vnetih deklet, vse to je dvignilo navdušenost za lepa idejo Marijine družbe. Govorili so g. kanonik in dekan iz Kamnika, g. župnik Čadež iz Mekin in g. Tomažič župnik iz Sel. Iz obrazov te velike množice je bilo brati, da ni bilo prazno ne govorjeno ne poslušano. Drugo leto nastopijo tudi dekleta, da bo čim lepši Marijin tabor.

PODZEMELJ.

Za občinske volitve, ki bodo pri nas 26. t. m. je veliko zanimanje. V boju so kar tri liste, slovenska ljudska, samostojna pod firmo gospodarska in radikalna pod imenom kmečka. V resnici so pa vse tri gospodarske in kmetake, ker gospode pri nas ni, marveč smo sami kmetje.

Samostojni se borijo na življenje in smrt. Vsako sredstvo jim je dobrodošlo, da le kaj za-leže. Celo koncerti po vaseh kjer se je in pije celo noč. Trezni može pravijo, da gre to vse na račun občine.

G. Nemanjš je pred leti še kot narodni poslanec posredoval za giršički most, da je vlada naklonila pet tisoč dinarjev, a naš samostojni oče župan je, da obdrži svoj županski stolček, priplaval to zaslugu sebi.

Ali spoznanje prihaja. Več vasi so se kar do-
cela obrnile proč od samostojnega mogotca ter se
odločile za moža župana, ki se bo prizadeval
ustreči potrebam cele občine.

Splošna želja je, da bodi sedež županstva v
središču občine in ne kot doslej na kraju občine,
kjer je dohod zlasti ob deževju in v zimi skrajno
slab, pa tudi ne v gostilni.

Možje, čas je, da se za vedno otresemo samo-
stojnega gospodstva ter se po zgledu drugih občin
tesno oklenemo svojih poslancev, ki se v oblastnih
skupščinah potegujejo za naši koristi.

Na pot iz Krasince skozi Cerkvišče na črno-
maljsko cesto smo dolgo čakali ali zaman. Še je
naš vrli domačin oblastni poslanec Nemanjš je
podvzel vse potrebno, da dobimo to potrebno pot.
Enako se je zavzel tudi za novo razrahljano girs-
ki most ter da dobijo Dobravice in Krivogla-
vice boljša pota.

Možje, pokažimo, da znamo ceniti prizadeva-
nja svojih poslancev oblastne skupščine, pa volimo
župana iz svoje srede. Zato vridimo vsi 26. t. m.
kroglico v drugo skrinjico.

STARI TRG PRI LOZU.

(Občinske volitve.)

V nedeljo 10. julija t. l. bomo v občini Stari
trg imeli volitve za nov občinski odbor. Kakšen
bo? Kakšni možje bodo zastopali naše interese in
gospodarili z občinskim premoženjem? Tak bo od-
bor in taki gospodarji, kakršne bomo izvolili! Vo-
liti pa ne bomo mogli kogar bi kdo hotel — ker
so do 10. t. m. morale biti pri okrajnem glavarju v
Logarju vložene kandidatne liste. Kogar ni na
vložnih listah, ne more biti izvoljen. Kdo pa je
vložil kandidatne liste? Vsak volivec je imel to
pravico. Ker pa vsak ne spravi za to potrebnih 50
podpisov skupaj, sta vložili svoji listi le dve
stranki: 1. dan Slovenske ljudske stranke, zadnji
dan pa Jugoslov. demokratska stranka. Če ne bi
imeli organiziranih strank, bi jih za volitve morali
napraviti ali pa dobro plačati od vlade nastav-
ljenega gerenta. Zakaj pa ni samo ena stranka?
Zato ker nimamo vsaj istih interesov in ene same
glave! Kolikor glav, toliko misli! Zato smo se
ljudje, ki mislimo, da je gospodarski in političen
program Slov. ljudske stranke še najbolj pošten,
pravičen in za nas koristen, oprijeli te stranke,
drugi pa drugih strank. V splošnem smo v SLS
zbrani iz vseh slojev in strok, samo bogatih in
uradnikov je malo, ker mislijo, da jim je program
demokratske stranke bolj koristen. Čudno je, da
se tudi nekateri delavci te stranke drže, dasi je
njihova najhujša nasprotnica, ker zastopa koristi
kapitla nasproti delavcem. Ali se boje valic taj-
nemu glasovanju, ali so tako nezavedni? Po pa-
meti bi tudi delavci morali iskati opore v ljudski
stranki! Vendar — kakor si bodo postlali, tako
bodo ležali! Po slabi tovarišiji rada glava boli.

Slovenski ljudski stranki ni bilo težko najti
50 podpisov. Poštenih in sposobnih mož in fantov
za obč. odbor imamo med somišljeniki vsaj 10krat
50. Ker pa imamo 25 vsaj različne velikosti, ni bilo
lahko sestaviti liste, ki bi bila vsem pravična. Zato
smo se dosti posvetovali, upoštevali vse upravi-
čene interese in poslali oblast v potrdilo kand-
datno listo, ki skuša biti vsestransko pravična. Če
bi kateri ne bili izvoljeni, bo nezastopane vasi v
občinskem odboru zastopal izvoljeni odbornik so-
sednje vasi. Dosedaj je imela občina 17 SLS (od
25) odbornikov. Upati smemo, če se potrudimo, da
bodo volilci res ali voliti in bodo naši somišljeniki
volili SLS, na 19 n 20 odbornikov. Vasi, ki žele,
da jih bo občinski odbor upošteval se morajo tudi
pri volitvah pokazati, da jim ni vseeno, kdo in
kako gospodari v občini. Čim več bo imela SLS

odbornikov, lažje bo delala za pravične koristi cele
občine in posameznih vasi. Zato se bomo morali
boriti za vsak posamezen glas. Iz strahu ali neza-
vednosti ne sme SLS izgubiti nobenega glasu!
Tudi žene in dekleta, ki jim dozda v naši državi
ni dano voliti morajo pomagati pri agitaciji! Za
nikogar ni vseeno kdo bo gospodaril v občini; val
se moramo potruditi, da bo naš kraj ohranil stari
sloves zvestoba d o načel in stranke vernegv in de-
lovnega ljudstva!

VRHNIKA.

Za 7. avgust so razpisane za našo občino ob-
činske volitve. Kakor kaže bo boj srdit. Ni čuda.
Je nekaj brezdečnih, po občinskem gospodarstvu
pohlepnih ljudi, ki bodo na vse mogoče načine sku-
šali prevariti volivce; zlasti z lepo donečimi go-
spodarskimi naslovi. Vrhniška samostojna kmetij-
ska stranka je namreč, prišla med našim ljudstvom
ob vsak ugled. Zatorej bočejo svojo staro z grehi
omadeževano suknjo sleči, da bi lažje lovili kmet-
sko ljudstvo. Po vaseh so že začeli vsiljevati neko
gospodarsko stranko. Toda kmeteko ljudstvo dobro
ve, da so to prikriti limanice; zato bo ostalo zvesto
SLS, ki ji ni treba izpreminjati imena, in bo šlo
pod njeno vsdkar zmagojučo zastavo v boj za vrh-
niško občino.

Po katoliškem svetu.

Bivši admiral — novomašnik.

Admiral Malcor, ki je poveljeval še
pred tremi leti neki francoski pomorski di-
viziji in nato zamenjal admiralsko unifor-
mo z redovniško obleko »belih očetov«, je
daroval pred kratkim v Toulonu prvo sv.
mašo. Redki slovesnosti so prisostvovali
poleg drugih dostojanstvenikov tudi mnogi
njegovi nekdanji vojaški tovariši.

Državni poslanci — svetniki.

Za francoske revolucije je dalo življe-
nje za sv. vero tudi deset poslancev-duhov-
nikov. Preteklo jesen jim je bila v Rimu
priznana čast svetnikov.

Denar nekdanje papeške države.

Novčanice nekdanje papeške države so
imele mnogokrat zelo zanimive vtiske. De-
nar pod Inocencijem XII. je vseboval sve-
topisemski napis »Da se vam bo dalo.« —
Za Benedikta XII. se čita na novih lepo
geslo »Tolažba revežem«. — Denar Kleme-
na IX. ima na eni strani vprašanje: »Kdo
je revež?«, na drugi strani pa odgovor:
»Skopuh«. Na drugi novčanici istega pape-
ža čitamo pomenljive besede: »Ne zbirajte
si zakladov.« — Dobrotljivi in pobožni Ino-
cencij XI. je dal kovati denar z napisom:
»Vse kar imam, dam Tebi.« — Tudi papež
Klemen XIII. je izbral za svoj denar sveto-
pisemski izrek: »Ne pozabite revežev.« —
Današnji »moderni« svet čita na novčanicah
vse drugačne napise.

Beda ameriških študentov.

Študiranje na vseučiliščih ni samo pri-
nas, temveč po vsem svetu z velikim tru-
dom zvezana stvar. Manjka vsakdanjega
kruha, nedostaja obleke. Na katoliški ame-
riški univerzi v Marquette si omogoča 80
odstotkov dijakov študiranje s tem, da po-
leg učenja opravljajo razna dela. Zaposle-
ni so kot cestni delavci, raznašalci kruha,
pomivalci jedilnih posod, da, celo kot gro-
bokopli.

Kakšne pridige ljubijo ameriški dijaki?

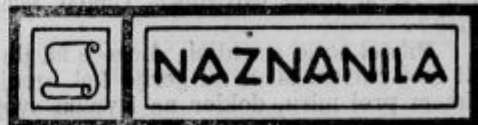
Kot odgovor na neko okrožnico, so štu-
denti v Santa Clara v Kaliforniji izrazili
sledede želje: a) pridige naj kažejo stare
resnice v novi luči, b) naj ne vsebujejo sa-
mo temnih (groznih), temveč tudi svetle
strani vere, c) vzbujajo naj ljubezen do po-
smrtnega življenja in naj uče pripravljati
se za nebesa, d) obravnavajo naj zlasti
ono versko stvarino, katero se redkeje sliši,
d) pobijajo naj z vso odločnostjo napake
modernega časa.

Cenzura gledaliških iger in filmov v Ameriki.

V Njujorku so izdelali načrt zakona 6
državni cenzuri gledaliških iger in kinema-
tografskih predstav. Posebni komisiji bodo
morale biti predložene vse igre in val fil-
mi. Ne bo se smelo predstavljati nič nena-
ravnega, nedostojnega in bogokletnega.
Prepovedano bo vse, kar bi količjak nagibi-
valo k nemoralnosti in k hudodelskim de-
janjem. — Pri nas smo v tem oziru še pre-
cej daleč zadaj.

Vojna in preganjanje kristjanov na Kitajskem.

V meščanski vojni, ki se vrši ta čas na
Kitajskem zelo trpe tudi tamošnje misijon-
ske postaje. Bilo je že več misijonarjev
umorjenih, mnogo misijonskih poslopj in
cerkva oropanih in požganih. Poveljniki
posameznih armad sicer na videz zabranju-
jejo tako početje, vendar delajo podivjani
vojaki, pri katerih je tudi mnogo ruskih
boljševiških dijakov brez kazni kar hočejo.
Nebrzdanim tolpom je na potu vse, kar je
verskega, zato napadajo lastnino raznih
ver in cerkva, celo paganske temple. Škof
Simon Tsu, apostolski vikar v Haimenu,
Kitajec, ki je bil nedavno od sv. očeta v
Rimu posvečen v škofa, pravi da je napa-
dov na katoliške in druge krščanske misi-
jone kriv — boljševizem.

n Vsaka objava prireditve, pri kateri
se običajno pobira vstopnina stane toliko-
krat po 25 par, kolikor besedi ali številki
obsega. Denar se mora vposlati naprej,
lahko v znamkah. Brez vnaprejšnjega pla-
čila se objava ne priobči.

Opozarjamo na proslavo desetletnice majske
deklaracije, ki jo priredi na praznik sv. Rešnjega
Telesa ob 5 popoldne orliški krožek v kamniškem
domu. Na sporedu so: deklamacije treh deidlo, go-
vor p. dr. Romana Tomince, petje, godba, tuji telo-
vadni nastopi med njimi prelepa: Tri dobe slo-
venske zemlje in dramski prizor »Združena Slo-
venijac«. Posebno okoličane vabimo k tej pro-
slavi, ki bo edina te vrste v Kamniku! Ne bo prav
nikomur žal, če pride!

Vodice. V nedeljo 19. t. m. se vrši proslava
15letnice orlovskega odseka v Vodica. Ob 1 spré-
jem gostov. Ob 2 v cerkvi govor o sv. Alojziju.
Govori vseuč. profesor dr. Rožman. Nato pete
tanije. Ob 4 javna telovadba: 1. Proste vaje in
rajalni pohod članov. 2. Proste vaje naraščajo in
mladcev. 3. Nastop Orlic. 4. Ordnina telovadba.
5. Kkupsinske vaje. 6. Statetni tek. Med telovadbo
govor. Po telovadbi prosta zabava do 8 ure. God-
delule godba iz Bukovica.

POVEST GORSKE FARE.

»Nič drugega kot to,« je odgovoril Mihael. Tega brezna tik poleg vasi me je bilo vedno strah. Zasuti ga hočem, to je jasno. Pri delu teh naprav, ki jih mislim narediti, bo toliko kamenja in zemlje, da ne bi vedeli kam z njo. Zato je tu brezno. Porušena gora bo napolnila globoko dolino in ustvarila ravno pot. Kjer zija tedaj ta ogromna votlina, bo peljala položna cesta v dolino. Tako bomo zvezali Sv. Mihael s svetom. Tik poleg ceste bo peljala nova pot, vendar tako, da bo ostala strma pečina, na kateri stoji cerkev, nedotaknjena. S temi novostmi bo cerkev še prihodila. Namesto temnega prepada se bodo razširjala polja in vrtovi, mal paradiž.

Alban se ni mogel načuditi: »In vse to hočeš izvršiti?«

»O,« se je zasmejal Mihael, »to je samo igrača, težje bo premagati divje vode in jim uravnati tek. Toda tudi to hočem izvršiti.« Njegov obraz je dobil ponosen izraz, vitka, žilnata postava se je vzravnila svesta si svoje zmagovite moči.

Mihael je bil tedaj v svojem delu. Dokazati je hotel, da je velikan. In ker je vedel, da je dobro, če ve za njegove načrte Alban kot župan, zato ga je uvedel v svoje načrte. »Glej,« je rekel, »po vsem gorovju, od vrha do vznožja, bom zgradil globok prekop, ki bo sprejemal vse studence. To bo velikansko delo. Hudournike, ki pustošijo našo vas, bom s tem prekopom prisilil k urejenemu teku in uporabil njihove sile. Vasi bodo dajali vodo, namakali bodo vso dolino, da bo vzcvetela kakor vrt. Poleg tega pa mi bodo gonili stroje velike elektrarne, ki bo preskrbovala našo vas in vso dolino z elektriko. Pomisli: tak velikanski padec! ta električna sila bo tako močna, da bo prevažala tovore, gnala kolesa — električno železnico bom zidal, Alban. Neizmerne množine peska, kamenja in lesa, ki ga imamo, bomo s to železnico lahko in naglo spravili v svet.«

»O Bog — meni se vrti v glavi,« je zaklical Alban, »ti si pravi čarovnik! Odkod imaš te drzne misli?«

Mihael se je smehljaj. »Mogoče mi jih je navdahnil moj patron. Misli mi gorijo kot ogenj v glavi in nimam prej miru, dokler ne izvršim svojih načrtov. Zdi se mi, kot da je položil Bog v moje roke usodo te občine. Zato bi rad vse srečno in dobro izpeljal. Le pomisli, kakšna mogočna radost osrečiti vso vas! Vso vas, ki jo ljubim, ki je moj dom. Moj dom naj plete kot vrt, njeni prebivalci morajo biti srečni! Ali mi boš pomagal pri tem, Alban?«

Albanu je tolklo srce v prsih. »Saj skoraj ne morem verjeti,« je zaklical. »Sv. Mihael bo vzcvetel — bo srečen? Mihael — tebi in tvojemu delu pripadam z dušo in telesom.« Pogledala sta si v oči in si krepko stisnila roke — tako je bila zveza zapečatena.

Začetkom jeseni je bil Mihael s svojim merjenjem in vrtanjem tako daleč, da je lahko predložil svoje načrte vladi. V različnih merodajnih časopisih je slikal stisko Sv. Mihaela in povdarjal, da je ureditev hudournikov neobhodno potrebna. Brez te je Sv. Mihael izgubljen. Pomoč ogroženi občini je označil kot častno zadevo, kot narodno in socialno dolžnost.

Naredil je tudi vlogo na vlado in posebno občinsko odposlanstvo jo je neslo v prestolico. Ta vloga je bila glasen klic na pomoč, ki ne bi smel ostati neupslan. Obstoje več sto ljudi je bil ogrožen, cela vas je bila v nevarnosti, da jo naravne sile zrušijo in uničijo — zato bi morala vlada priskočiti na pomoč. —

Edino razvedrilo je našel Mihael v tem delu in skrbipolnem času v župnišču, ki mu je znova postal dom. Gospa Barbara je sijala od sreče, da je imela zopet pri sebi Mihaela. Imenovala ga je še vedno svojega »ljubega fanta«, četudi je bil že davno večji kot ona. Prebolela je že, da ni postal duhovnik. »Tudi tako je prav,« se je tolažila. »Pravi mož je, Mihael.«

Župnik je ves oživel in se pomladil v občevarju z Mihaelom. Čisto nov svet je zanesel Mihael v to tiho, oddaljeno župnišče — vtelesil je delo, bil je junak dela. — Župnik in Barbara pa sta obdajala s tako veliko ljubeznijo in skrbnostjo, da je bil ves ginjen. Tako srečen je bil, tako vesel! Tihi čar te mirne hiše ga je vkljenil, dom ga je objel s tisoč rokami.

Vsi so ga častili in ljubili. Tako mlad — in vendar toliko poguma in moči! In poleg tega toliko nežnega čuvstvovanja, toliko plemenitosti in vzvišenosti v vsem delovanju, da so ljudje strmeli.

7. poglavje.

Poletje je minilo, jesen je zavladovala v gorah. Listje je odpadalo. Rdečkasti in zlati listi so padali v grob. Solnčni žarki so trepetali nad pestrim morjem jesenskih barv. Tedaj se je Čiška vrnila domov. V temnih grajskih prostorih je odmeval njen jasni, veseli smeh. »Čiška, dekle,« je rekel grof, »vsa solnčna si. Kaj se s teboj? Ali te je srečala sreča?«

Čiška ni mogla obdržati svoje sreče zase, in tudi ni hotela imeti nobene skrivnosti pred očetom. Ovila mu je roke okoli vratu, naslonila svoj obraz na njegovo lice in rekla čisto tiho, vsa zardela: »Oče, uganil se — sreča je v meni!«

In ko jo je opazoval, je videl, da ni več otrok, temveč cvetoče dekle, ki mu sije sreča iz oči. Zaprl je oči. »O Čiška — ljubezen je nekaj svetega! Prva, čista ljubezen.«

»In ne vprašaj me za njegovo ime?« Nekoliko tesno ji je bilo pri srcu, ko je stavila to vprašanje.

»Gotovo mora biti sijajen človek, da si ga ti osrečila z ljubeznijo.«

»Saj tudi je, oče! Večji kot vsi drugi — Mihael!« Grof se je zganil. »Mihael? Ali je mogoče?« Nato je umolknil in si pokrtil z roko oči.

»Oče,« se je dobrikala, »govori vendar. Zakaj ne rečeš nobene besede?«

Počasi se je vzravnil. Globoka žalost je ležala na njegovem obrazu. »O Čiška,« je rekel, »nesrečna zvezda biva nad našim domom, temna usoda. Vedno damo svoje srce človeku, ki ni našega rodu. To ni dobro. To prinaša nesrečo. Čiška, ti veš, da ti nihče ne želi bolje, kot jaz, a moram ti zadati bol — to ni mogoče! Svojemu stanu in svetu smo dolžni obzir.«

Čiška se je iztrgala iz njegovih rok. »In vsled takih obzirlov hočeš vzeti svojemu otroku srečo. Ta svet mi ni nič mar, oče, prav nič ne čutim z njim, tuj mi je. Tu je moj svet, tu sem vzrasla, samo tu sem lahko srečna. Ne hrepenim po blesku in sljaju — zadovoljna sem s skromnejšo usodo. Pusti mi srečo, oče, to je vse, kar zahtevam od tebe.«

Grof Hugo je zmajal z glavo. »Nemogoče,« je rekel. »Moraš se odpovedati. Tisoč razlogov govori proti. Pozabiti moraš, otrok. Pozimi te bom vpeljal v veliki svet, zadnji čas je. Nudi ti bo toliko, da se boš v kratkem času smejala svojemu sklepu.«

»Kaj mi pomaga blesk in sljaj, če pa moje srce pri tem trpi,« je odgovorila Čiška. »Kot otrok se moram ukloniti tvoji volji, toda Mihaela ne bom pozabila nikdar — nikdar!«

Grof ji je v skrbah pogledal v oči, v katerih je stal odločen sklep. Predobro je poznal Čiško, zato je vedel, da se bo Čiška bojevala za svojo ljubezen in rajši umrla kot se ji odpovedala. To ga je navdalo s skrivnim strahom, zakaj sam je predobro vedel, kako nemogoče je, iztrgati tako globoko, vročo ljubezen iz srca.

Razno.

Zadovoljen. »Odpelja roko, mladi prijatelj, boste videli, da sem spremenil vaš npr. v zlato uro,« je dejal barovnik pri predstavi. »Sedaj bom uro spet spremenil v noč.« — »Ni treba, sem z njo zadovoljen.«

Rad bi ga videl. »Nezrek, zakaj pa tako stransko vpisješ?« — »Veš, oče, učiteljica mi je rekla, če bom križni, bo prišel ogromen orjak, s rogom na čelu in strašnimi očmi. Ze pol me križim, pa ga ni, jaz bi ga pa rad videl.«

Dopolnilo. Sodnik: »To re, najprvo ste obkladal tega moža z vsem mogočimi peovkami, potem ste mu pa še dva klofut priložili. Ali ni to malo preveč?« — »Veste, gospod sodnik, mož ne slisi dobro.«

Evropejci tega ne bi naredili. Na Japonaken je propadla velika trdnjava Suzuki. Zgubila je svojo, ki si jih mi niti predstavljati ne moremo, na tisoče milijonov dinarjev. S to trdnjo vred je propadlo veliko bank, ki so ji dajale denar. In kaj se je sedaj zgodilo? Da te banke rešili pred končnim polomom, so sklenili njih ravnatelji, da bodo vse prodali, vse svoje premoženje, svoje hiše in palače. Rajši so revali samo da banke, ki jih vodijo, ne trpijo. Kaj tekega je pa v Evropi res nemogoče.

Slapovi. Navadno bemo v knjigah, da je največji slap na zemlji Niagara v Ameriki. In tri milijone konjskih sil. Vse vodne sile Jugoslavije jih imajo ob navadni množini vode 3 milijoni in pol. Je pa v Južni Afriki slap Viktorija, ki ima 36 milj. konjskih sil, v Južni Ameriki pa slap Iguaasu, ki jih ima 21 milijonov.

Največja žival je kit v Južnem in Lednem morju. Doseže dolžino 36 metrov, spredaj je pa 6 do 7 metrov visok. Sedaj pa to izmeri in boš videl.

Sredstvo proti kašnu. V Afriki je republika Liberijska. Njeni prebivalci si vdrgnejo česanj v nož in prepodijo s tem duhom vse strupene kaše.

Severno Amerika ima izredno veliko vodnih sil. Strokovnjaki so preračunili, da jih je samo v Združenih državah okoli 200 milijonov, od katerih bi jih 30 milijonov brez posebnih tedaj lahko takoj izkoristili. S 50 milijoni bi pa lahko gonili vse železnice in vse stroje v severnoameriških tovarnah.

TVORNICA KEM. IN OIL. BARVILNOSTI IN STROJSTVU
DRUŠBA Z. OZ. LJUBLJANA

ORIENT

LAKI COPICI
TERPENTIN FIRNEZ
STROJNO OIL
UMETNIŠKE BARVE
PRASNO OIL
SOLSKO BARVE
BISTVO OILNATE BARVE

PRODAJALNA
DUNAJSKA C. 14
LJUBLJANA
POLEGTRGOVINA
SCHNEIDER SVEROVŠEK

PRVOVRSTNI MATERJAL - NIZKE CENE !!

VENECIN

izredno zdravilna voda proti
reumatizmu in išiasu,
želodčnim in črevesnim
bolezni ter za nego ran
dobiva se zopet v vsaki lekarni.
Skladišče za grosiste: Isia d. d. Ljubljana.

Prva jug. izdelovalnica harmonik
F. KUCLER, post. Drenovgrič, p. Vrhnika

Imam vedno na
zalogi najboljše
harmonike.
Predno kupite, se
prepričajte o mo-
jem izdelku.
Ne dajte si usilje-
vati harmonik
inozemskih tvrdk
o katerih niste že
prepričani, da do-
bro postrezajo. Kupujte le pri domači tvrdki

Osle za kose

(BERGAMAŠKE - ITALIJANSKE)

Bobite najceneje pri **SEVER & KOMP.**
Ljubljana, Wolfova ulica. 4650

MALINE kupuje LOVRO SEBENIK —
Ljubljana — Sp. Šiška,
Knezova ulica.

Zdravje je največje bogastvo!

Kdor je malekrven? Kdor je bled? Kdor ima slabe živce? In valed
tega pomanjkanje spanja in pogosti glavobol. Kdor nima teka? Kdor
boleha na pljučih? Kdor je malarčen? Kdor boleha na želodcu, naj pije
„ENERGIN“

Železnato kina vino. Slabi nerazviti otroci z uporabo „Energina“ želez-
natega kina vina prav gotovo dobe zdravo in rdečo barvo, pridobili
bodo na teži telesa in postali odporni proti vsem boleznim.

Naslov za poštna naročila: **LABORATORIJ „ALGA“, SUŠAK 12**
S poštino vred 3 velike steklenice za 128 Din, 6 velikih steklenic za 248 Din
in 1 mala zastoj. — V ceni je računana poština, zaboj in zavojnica.

Izdajatelj: Dr. Franc Kulovec.

Urednik: Franc Zabret.

Izjava in preklc. Podpisani Zgonc Fran-
čiška iz Skirše in Mici
Zgonc obžaluje in preklcuje kot neresnične
vse besede, katere sta govorili o Alojziju Mencej
iz Ljubljane, Ižanska cesta.

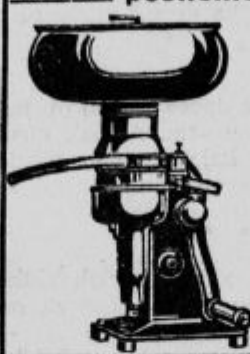
Zgonc Frančiška, Zgonc Mici.

Stolpne ure

za cerkve, šole in graščine, zelo precizno idoč, izdeluje trdka

MARKO BORUŠAK, urar, TRBOVLJE IL.
Pišite po ošte! Kratek dobavni rok!

Najboljše posnemalnike za mleko

Alfa Separator

kupite najceneje pri

Mlekarni Krištof

Ljubljana,
Sv. Petra cesta 60.

Generalno zastopstvo:
Alfa Separator d. d.
Zagreb,
Gundulićeva ulica 63.

HIŠA NAPRODAJ!

Radi preselitve se proda v Stanežičah pri
št. Vidu nad Ljubljano, hiša št. 34 z vrtom
in njivo. — Kupne pogoje pove gospodar,
ki je vedno na razpolago. 4589

Ustanovljena 1. 1889.

Telefon štev. 16.

Poštni ček 10.533.

Mestna hranilnica ljubljanska

Stanje vlo-
ženega denarja
nad 250 milio-
nov dinarjev.

(Gradska štedionica)
Ljubljana
Prešernova ulica

Stanje vlo-
ženega denarja
nad 1.000 mili-
onov kron.

sprejema vloge na hranilne knjižice kakor
tudi na tekoči račun in sicer proti najugod-
nejšemu obrestovanju. — Hranilnica plačuje
zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi
v tekočem računu najvišje mogoče obresti.

Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi teko-
čega računa, je večje kot kjerkoli drugod,
ker jamči zanje poleg lastnega hranilni-
nega premoženja še mesto Ljubljana z
vsem premoženjem ter davčno močjo.
Vprav radi tega nalagajo pri njej sodišča
denar nedoletnih, župnijski uradi cer-
kveni in občine občinski denar.

Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje pri-
hranke največ v naši hranilnici, ker je denar
tu popolnoma varen.

V vsako hišo Domoljuba!

nositi

Palma

znači

nikdar iskrivljene

pete imeti.

Najboljši in najekonomičnejši

Elektromotorji

iz znanih čeških tvornic

Škodovih zavodov v Plzinju

se nahajajo v velikosti 1/4 KS do 30 KS
stalno v naši zalogi v Ljubljani. Obrnite se na

Civ. inž. M. A. ŠTEBI

Ljubljana, Selenburgova 7 Tel. 2966

Težakovo hranilno in zdravilno OLJE za
ŽIVINO — je najboljšo sredstvo za okrepitje
zahirane živine, o čemur govori že več sto zahval-
nih pisem. Naročite za poskušnjo vsaj eno ročko
od 5 kg za Din 125.— pri tvrdki: **M. TEŽAK,**
ZAGREB, Gundulićeva 13. 1162

Edino najboljši šivalni stroji in pletilni švic.

„Dubied“ stroji ter kolesa
za rodbino, obrt in industrijo so le

Jos. Petelinca

Gritzner, Adler

Najnižje cene! Tudi na obroke!
Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika.
Pouk v vezenju brezplačno.
Večletna garancija.

JAVNA ZAHVALA.

P. n. **LABORATORIJ „ALGA“, SUŠAK 12.**

Javljam Vam, da sem radi moje želodčne bolezni in splošne osla-
belosti vsled malokrvnosti preizkusila nebroj zdravil, a mi niti eno ni
koristilo do Vašega dobrega izdelka „Energina“ — železnato kina-vino. Ne
čutim več nobene bolečine v želodcu, imam izborni tek in se počutim
popolnoma dobro. Priporočam ga vsem, ki trpe na bolečinah v želodcu
in malokrvnosti, posebno pa onim, ki nimajo teka.

Maribor, 2. jan. 1927.

Splošnozanjem

LJUBICA ŠKOFIČ

članica narodnega gledališa.

Za Jugoslovansko tiskarno: Karel Cel.